

REVIK d.o.o. SARAJEVO
REVIZIJA, RAČUNOVODSTVO I KONSALTING

Sarajevo, Branilaca Sarajeva 20
tel. / fax (387) (33) 200 – 383 i 660 - 571
E-mail: revik@bih.net.ba
Kantonalni sud u Sarajevu
UF/I-1709/00, registarski broj 1-20332
Identifikacijski broj: 4200002790002

Raiffeisen BANK d.d. BH Sarajevo
- 1610000001640087
UniCredit Zagreb. Banka d.d. Sarajevo
- 3383202250064583
UNION Banka d.d. Sarajevo
- 1020500000066346

GRAWE Osiguranje a.d. BANJA LUKA

IZVJEŠTAJ O REVIZIJI FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA
na dan 31. decembar 2009. godine

Sadržaj

	Strana
Opšti podaci	3
Izjava o odgovornosti za finansijske izvještaje	6
Izvještaj nezavisnog revizora	7
Bilans uspjeha	9
Bilans stanja	10
Izvještaj o promjenama na kapitalu	12
Izvještaj o gotovinskim tokovima	13
Računovodstvene politike	15-20
Napomene uz finansijske izvještaje	21-48
Prilozi (dodatni i dopunski izvještaji)	Prilog 1-14

1. OPŠTE INFORMACIJE

1. Uvod

Akcionarsko društvo za osiguranje „GRAWE“, Banja Luka, ulica Kralja Petra I Karađorđevića 109 osnovano je 15. oktobra 2001. godine. Osnivači su: Grazer Wechselseitige Versicherung AG, Herrengasse 18-20, Graz, Austria i Marko Mikić, Slatina b.b. Laktaši.

Rješenjem Ministarstva finansija Republike Srpske, broj: 04-2740 od 06. jula 2001. godine Akcionarsko društvo za osiguranje „GRAWE“, Banja Luka (u daljem tekstu „Društvo“) je dobilo dozvolu za obavljanje poslova osiguranja života. Rješenjem istog Ministarstva br. 04-4455/08 od 10. juna 2003. godine, Društvo je dobilo dozvolu za obavljanje poslova ostalih osiguranja.

Na osnovu rješenja Osnovnog suda u Banja Luci broj: U/I-1828/2001 od 15. oktobra 2001. godine Društvo je upisano u sudski registar, u registarski uložak broj 4-2-00.

Rješenjem Osnovnog suda u Banja Luci, broj U/I-2003/03 od 30. juna 2003. godine upisano je povećanje osnivačkog uloga na 1.533.870,00 evra, i dopuna djelatnosti na Ostala osiguranja (šifra 66030).

Rješenjem Osnovnog suda u Banja Luci, broj U/I-2078/04 od 28. oktobra 2004. godine, izvršen je upis promjene lica ovlašćenih za zastupanje Društva.

Rješenjem Osnovnog suda u Banja Luci br. 071-0-Reg.-06-001912 od 25. oktobra 2006. godine (registarski uložak 4-2-00) izvršen je upis promjene osnivača, a osnivač je Grazer Wechselseitige Versicherung AG, Herrengasse 18-20, Graz, Austria.

U toku 2007. godine, odnosno dana 28.02.2007. godine, Skupština Društva donijela je Odluku o povećanju osnivačkog uloga iz neraspoređene dobiti u visini od 1.013 h/KM, kao i Odluku o četvrtoj emisiji akcija po osnovu nove uplate akcionara u visini od 1.200 h/KM.

Povećanje osnivačkog uloga po osnovu nove uplate, kao i neraspoređene dobiti upisano je kod Osnovnog suda pod brojem: 071-0-Reg-07-000738-registarski uložak 4-2-00.

U cilju usklađivanja sa Zakonom o društvima za osiguranje, Društvo je dana 23.02.2007. godine donijelo Odluku o organizovanju i usklađivanju Odluke o osnivanju sa Zakonom za osiguranje, kojom je Društvo uskladilo svoju postojeću organizaciju i poslovanje sa Zakonom o društvima za osiguranje.

Društvo je u cilju usaglašavanja sa odredbama Zakona o društvima za osiguranje, podnijelo Agenciji za osiguranje Republike Srpske dokaze propisane članom 34. i 49. Zakona o društvima za osiguranje, na osnovu kojih je Agencija dana 06.08.2007. godine donijela Rješenje broj 05-128-1/07, kojim se utvrđuje:

- da je Akcionarsko društvo za osiguranje „GRAWE“, Banja Luka uskladilo svoje poslovanje (opšta akta i akta poslovne politike) u skladu sa odredbama Zakona o društvima za osiguranje, kao i da su ispunjeni uslovi o potrebnom akcionarskom kapitalu propisanom odredbama člana 49. Zakona, čime su se stekli uslovi propisani Zakonom za izdavanje dozvole za rad ovog Društva;
- da se Akcionarskom društvu za osiguranje „GRAWE“, Banja Luka izdaje dozvola za rad za obavljanje poslova osiguranja i to:
 - a) za životna osiguranja iz člana 49. stav 2.tačka d) Zakona o društvima za osiguranje,
 - b) za vrste neživotnih osiguranja iz člana 49.stav 2.tačka b) Zakona o društvima za osiguranje.

Ovlašćena lica za zastupanje Društva su:

- Petković Veselin, direktor, čija su ovlašćenja bez ograničenja, i
- Mikić Marko, predsjednik Upravnog odbora, čija su ovašćenja bez ograničenja.

Matični broj Društva je: 1949039

Šifre djelatnosti: 66010 (životno osiguranje) i 66030 (ostala osiguranja).

Skraćeni naziv firme: „ GRAWE OSIGURANJE“, AD, BANJA LUKA.

Sjedište društva je u Banja Luci , ul. Kralja Petra I Karađorđevića br.109

2. Djelatnost

GRAWE se bavi osiguranjem života, osiguranjem od posljedica nesretnog slučaja kao dodatnim osiguranjem života, te osiguranjem imovine. U okviru pomenute djelatnosti zstupljene su slijedeće vrste osiguranja:

- Zdravstveno osiguranje;
- Osiguranje turističkih usluga (pomoći);
- Osiguranje vazduhoplova – kasko;
- Osiguranje vozila koja se kreću po šinama – kasko;
- Osiguranje života;
- Osiguranje od požara i drugih opasnosti;
- Osiguranje od posljedice nesrećnog slučaja;
- Osiguranje od različitih finansijskih gubitaka;
- Osiguranje putničkih vozila – kasko;
- Osiguranje robe u prevozu i
- Pomorski, riječni i kasko na unutrašnjim vodama.

3. Organizacijska struktura

Organizacijska struktura i broj uposlenika se daje u slijedećem pregledu:

	<u>31.12.2009.</u>	<u>31.12.2008.</u>
Uprava	1	1
Administracija	5	5
	6	6

4. Organi Društva

Skupština:

Upravni odbor:

Marko Mikić, Predsjednik
Georg Schneider, Član
Wolfgang Goschnik, Član

Nadzorni odbor:

Dr. Othmar Ederer; Predsjednik
Dr. Guenther Puchtler; Član
Dr. Siegfried Grigg; Član

Uprava:

Veselin Petković; Direktor

ODGOVORNOST ZA FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

U skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji Republike Srpske ("Službeni glasnik RS", br. 67/05), za knjigovodstvo i računovodstvo pravnog lica odgovoran je njegov direktor. Uprava je dužna pobrinuti se da za svaku finansijsku godinu budu sastavljeni finansijski izvještaji u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja (MSFI) koje je objavio Odbor za međunarodne računovodstvene standarde, koji pružaju istinit i fer pregled stanja u Društvu, kao i njegove rezultate poslovanja za navedeni period.

Nakon provođenja odgovarajućeg istraživanja, Uprava opravdano očekuje da će Društvo u dogledno vrijeme raspolagati odgovarajućim resursima, te stoga i dalje usvaja načelo vremenske neograničenosti poslovanja pri sastavljanju finansijskih izvještaja.

Odgovornosti Uprave pri izradi finansijskih izvještaja obuhvataju sljedeće:

- odabir i dosljednu primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika,
- davanje opravdanih i razumnih prosuđivanja i procjena,
- postupanje u skladu sa važećim računovodstvenim standardima, uz objavu i obrazloženje svih materijalno značajnih odstupanja u finansijskim izvještajima, i
- sastavljanje finansijskih izvještaja pod pretpostavkom vremenske neograničenosti poslovanja, osim ako pretpostavka da će Društvo nastaviti poslovanje nije primjerena.

Uprava je odgovorna za vođenje odgovarajućih računovodstvenih evidencija, koje u svakom trenutku s opravdanom tačnošću prikazuju finansijski položaj Društva. Također, Uprava je dužna pobrinuti se da finansijski izvještaji budu u skladu sa Zakonom o računovodstvu RS. Pored toga, Uprava je odgovorna za čuvanje imovine Društva, te za preduzimanje opravdanih koraka za sprečavanje i otkrivanje prevara i drugih nepravilnosti.

Za i u ime Uprave:

Petković Veselin, direktor

GRAWE Osiguranje a.d. Banja Luka
78000 Banja Luka
Bosna i Hercegovina

18. februara 2010. godine

REVIK d.o.o. SARAJEVO
REVIZIJA, RAČUNOVODSTVO I KONSALTING

Sarajevo, Branilaca Sarajeva 20
tel. / fax (387) (33) 200 – 383 i 660 - 571
E-mail: revik@bih.net.ba
Kantonalni sud u Sarajevu
UF/I-1709/00, registarski broj 1-20332
Identifikacijski broj: 4200002790002

Raiffeisen BANK d.d. BH Sarajevo
- 1610000001640087
UniCredit Zagreb. Banka d.d. Sarajevo
- 3383202250064583
UNION Banka d.d. Sarajevo
- 1020500000066346

AKCIONARIMA GRAWE OSIGURANJA a.d. Banja Luka
IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

Obavili smo reviziju priloženih finansijskih izvještaja GRAWE osiguranja akcionarsko društvo Banja Luka, (u daljnjem tekstu: GRAWE), prikazanih na stranicama 9 do 48, koji se sastoje od bilansa stanja na dan 31. decembra 2009. godine, bilansa uspjeha, izvještaja o promjenama na kapitalu i izvještaja o novčanim tokovima za godinu koja je tada završila, te sažetog prikaza značajnih računovodstvenih politika i drugih napomena uz finansijske izvještaje.

Odgovornost Uprave za finansijske izvještaje

Uprava je odgovorna za pripremanje i fer prezentiranje priloženih finansijskih izvještaja u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja. Odgovornosti Uprave obuhvataju: dizajniranje, uspostavljanje i održavanje internih kontrola vezanih za pripremanje i fer prezentiranje finansijskih izvještaja koji ne sadrže materijalno značajne pogreške, bilo zbog prevare ili grešaka; odabir i dosljednu primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika; te davanje razboritih računovodstvenih procjena u datim uvjetima.

Odgovornost revizora

Naša je odgovornost izraziti nezavisno mišljenje o priloženim finansijskim izvještajima na temelju naše revizije. Reviziju smo obavili u skladu sa Međunarodnim revizijskim standardima. Navedeni standardi zahtijevaju da postupamo u skladu s etičkim pravilima te da reviziju planiramo i obavimo kako bismo se u razumnoj mjeri uvjerali da finansijski izvještaji ne sadrže materijalno značajne pogreške.

Revizija uključuje primjenu postupaka kojima se prikupljaju revizijski dokazi o iznosima i drugim podacima objavljenim u finansijskim izvještajima. Odabir postupaka zavisi od prosudbe revizora, uključujući i procjenu rizika materijalno značajnog pogrešnog prikaza finansijskih izvještaja, bilo kao posljedica prevare ili pogreške. U procjenjivanju rizika, revizor procjenjuje interne kontrole koje su relevantne za sastavljanje te objektivno prezentiranje finansijskih izvještaja kako bi odredio revizijske postupke primjerene datim okolnostima, a ne kako bi izrazio mišljenje o učinkovitosti internih kontrola u Društvu. Revizija također uključuje i ocjenjivanje primjerenosti primijenjenih računovodstvenih politika te značajnih procjena Uprave, kao i prikaza finansijskih izvještaja u cjelini.

Uvjereni smo da su revizijski dokazi koje smo prikupili dostatni i primjereni kao osnova za izražavanje našeg mišljenja.

Pozitivno mišljenje

Po našem mišljenju, finansijski izvještaji prikazuju objektivno, u svim materijalno značajnim stavkama, finansijski položaj GRAWE osiguranja a.d. Banja Luka na dan 31. decembra 2009. godine, te rezultate njegovog poslovanja i promjene u novčanom toku za godinu koja je tada završila, u skladu sa propisima o računovodstvu i reviziji Republike Srpske, Međunarodnim računovodstvenim standardima i Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja („MSFI“).

Mišljenje o dodatnim i posebnim izvještajima

Po našem mišljenju, dodatni odnosno posebni izvještaji Društva, koji se daju u prilogu ovog izvještaja, sastavljeni su u skladu sa zakonskim i podzakonskim propisima iz oblasti osiguranja Republike Srpske.

Ovlašteni revizori:

Milan Novokmet, broj licence: 03-49-48-30/06

Edin Udovčić, broj licence: 03-49-51-32/06

REVIK d.o.o. Sarajevo
18. februar 2010. godine

**BILANS USPJEHA
ZA PERIOD OD 1. 1. DO 31.12.2009. GODINE**

(U KM)	Napomena	2009.	2008.
POSLOVNI PRIHODI I RASHODI			
POSLOVNI PRIHODI			
Prihod od premije i provizije osiguranja, saosiguranja, reosiguranja i retrocesije životnih osiguranja	4.1	8.006.829	6.400.286
Prihod od premije osiguranja, saosiguranja, reosiguranja neživotnih osiguranja	4.2	15.699	2.675
Prihodi po osnovu učešća saosiguranja, reosiguranja i retrocesija u naknadi šteta neživotnih osiguranja	4.3.	130	-
Drugi poslovni prihodi	4.4.	36	-
UKUPNO POSLOVNI PRIHODI	4	8.022.694	6.402.961
POSLOVNI RASHODI			
FUNKCIONALNI RASHODI (I)			
Rashodi za dugoročna rezervisanja i funkcionalne doprinose	5	(4.097.326)	(2.938.250)
Naknada šteta, ugovorenih iznosa i premija saosiguranja i reosiguranja - život	6	(1.415.818)	(856.514)
Naknade šteta i ostale naknade neživotnih osiguranja	7	(7.069)	(629)
UKUPNO FUNKCIONALNI RASHODI (I)		(5.520.213)	(3.795.393)
TROŠKOVI SPROVOĐENJA OSIGURANJA			
Troškovi amortizacije	8	(14.432)	(12.047)
Troškovi materijala, energije, usluga i nematerijalni troškovi	9	(2.440.523)	(2.670.490)
Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi	10	(238.084)	(195.993)
UKUPNO TROŠ. SPROVOĐENJA OSIGURANJA (II)		(2.693.039)	(2.878.530)
UKUPNO POSLOVNI RASHODI (I+II)		(8.213.252)	(6.673.923)
FINANSIJSKI PRIHODI I RASHODI			
Finansijski prihodi	11	1.300.244	1.012.168
Finansijski rashodi	11	(30.959)	(13.687)
UKUPNO FINANSIJSKI PRIHODI I RASHODI (neto)	11	1.269.285	998.481
OSTALI PRIHODI I RASHODI			
Ostali prihodi	12	24.863	1.736
Ostali rashodi	12	(7.942)	(2.856)
DOBIT/GUBITAK OD OST. PRIHODA I RASHODA	12	16.921	(1.120)
DOBIT PRIJE OPOREZIVANJA		1.095.648	726.399
Porez na dobitak	13	(108.140)	(73.080)
NETO DOBIT		987.508	653.319

Napomene u prilogu su sastavni dio ovih finansijskih izvještaja.

**BILANS STANJA
NA DAN 31. DECEMBRA 2009. GODINE**

(U KM)	Napomene	2009.	2008.
AKTIVA			
STALNA IMOVINA			
Nekretnine, investicione nekretnine, postrojenja, oprema i ostala osnovna sredstva			
Građevinski objekti		249.374	252.945
Oprema		39.014	26.246
Ukupno nekretnine, investicione nekretnine, postrojenja, oprema i ostala osnovna sredstva	14	288.388	279.191
Dugoročni finansijski plasmani			
Dugoročni finansijski plasmani u zemlji	15	11.232.304	8.036.540
Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju	16	10.803.361	5.061.999
Ukupno dugoročni finansijski plasmani		22.035.665	13.098.539
UKUPNO STALNA IMOVINA (I)		22.324.053	13.377.730
TEKUĆA IMOVINA			
Kratkoročna potraživanja, plasmani i gotovina			
Potraživanja po osnovu premije, učešća u naknadi št. i ost.kupci	17	345.812	245.030
Druga potraživanja	18	149	40.588
Kratkoročni finansijski plasmani u zemlji	19	-	4.789.407
Gotovina na računima i u blagajni	20	2.362.907	1.492.368
Ukupno kratkoročna potraživanja, plasmani i gotovina		2.708.868	6.567.393
Aktivna vremenska razgraničenja	21	443.164	392.522
UKUPNO TEKUĆA IMOVINA (II)		3.152.032	6.959.915
UKUPNO AKTIVA (I+II)		25.476.085	20.337.645

Napomene u prilogu su sastavni dio ovih finansijskih izvještaja.

BILANS STANJA
NA DAN 31. DECEMBRA 2009. GODINE
(nastavak)

(U KM)	Napomene	2009.	2008.
PASIVA			
OSNOVNI KAPITAL			
Aksijski kapital – obične akcije	22.1.	6.070.000	6.070.000
Revalorizacije rezerve	22.2.	(21.262)	(85.185)
Zakonske rezerve	22.3.	250.421	217.755
Neraspoređeni dobitak iz ranijih godina	22.4.	655.324	338.172
Neraspoređeni dobitak iz tekuće godine		987.509	653.319
UKUPNO KAPITAL (I)	22	7.941.992	7.194.061
DUGOROČNA REZERVISANJA			
Rezervisanja za matematičke rezerve osiguranja života (II)	23	13.254.614	9.292.457
OBAVEZE			
KRATKOROČNE OBAVEZE			
Obaveze za premiju i specifične obaveze	24.1.	169.387	190.397
Obaveze po osnovu zarada i naknada zarada	24.2.	14.808	13.584
Druge obaveze iz poslovanja	24.3.	416.101	410.413
Obaveze za poreze, doprinose, i druge sl. obaveze	24.4.	8.607	9.798
Obaveze za porez na dobit	24.5.	35.060	73.080
UKUPNO KRATKOROČNE OBAVEZE (bez PVR i rezervisanja) (I)	24	643.963	697.272
KRATKOROČNA REZERVISANJA			
Rezervisanja za prenosne premije – životno osiguranje	25.1.	2.849.517	2.600.933
Rezervisanja za prenosne premije – neživotno osiguranje	25.2.	7.731	3.420
Rezervisanja za štete – životno osiguranje	25.3.	199.794	115.785
Rezervisanja za štete – neživotno osiguranje	25.4.	2.237	-
UKUPNO KRATKOROČNA REZERVISANJA (II)	25	3.059.279	2.720.138
Druge pasivna vremenska razgraničenja (III)	26	576.237	433.717
UKUPNO OBAVEZE (I+II+III)		4.279.479	3.851.127
UKUPNO PASIVA		25.476.085	20.337.645

Dana 18. februara 2010. godine uprava je odobrila finansijske izvještaje.

DIREKTOR

Veselin Petković

Napomene u prilogu sastavni dio ovih finansijskih izvještaja.

IZVJEŠTAJ O PROMJENAMA U KAPITALU

za period koji se završava na dan 31.12.2009. godine

(UKM)	Aktionarski kapital	Revaloriz. rezerve	Rezerve iz dobitka	Neraspoređani dobitak		Ukupno
				Tekuće godine	Ranijih godina	
Saldo 1. januara 2008. godine	5.549.000	(41.533)	200.009	354.920	521.998	6.584.394
Prenos na neraspoređenu dobit	-	-	-	(337.174)	337.174	-
Izdvajanje u zakonske rezerve	-	-	17.746	(17.746)	-	-
Povećanje kapitala iz nerasp. dobitka iz ranijih godina	521.000	-	-	-	(521.000)	-
Vrednovanje HOV na dan 31.12.2008. godine	-	(43.652)	-	-	-	(43.652)
Ostvareni rezultat 31.12.2008. g.	-	-	-	653.319	-	653.319
Saldo 31. decembra 2008. godine	6.070.000	(85.185)	217.755	653.319	338.172	7.194.061
Saldo 1. januara 2009. godine	6.070.000	(85.185)	217.755	653.319	338.172	7.194.061
Prenos na neraspoređenu dobit	-	-	-	(653.319)	653.319	-
Izdvajanje u zakonske rezerve	-	-	32.666	-	(32.666)	-
Povećanje kapitala iz nerasp. dobitka iz ranijih godina	-	-	-	-	(303.500)	(303.500)
Vrednovanje HOV na dan 31.12.2009.	-	63.923	-	-	-	63.923
Ostvareni rezultat 31.12.2009. g.	-	-	-	987.508	-	987.508
Saldo 31. decembra 2008. godine	6.070.000	(21.262)	250.421	987.508	655.325	7.941.992

Napomene u prilogu su sastavni dio ovih finansijskih izvještaja

IZVJEŠTAJ O GOTOVINSKOM TOKU
ZA PERIOD ZAVRŠEN 31. DECEMBRA 2009. GODINE

(U KM)	2009.	2008.
TOKOVI GOTOVINE IZ POSLOVNIH AKTIVNOSTI		
<i>Prilivi gotovine iz poslovnih aktivnosti</i>		
Prilivi od premije osiguranja, saosiguranja i primljeni avansi	7.892.777	7.164.804
Ostali prilivi iz poslovnih aktivnosti	9.182	3.392
<i>Ukupno prilivi gotovine iz poslovnih aktivnosti</i>	7.901.959	7.168.196
Odlivi gotovine iz poslovnih aktivnosti		
Odlivi po osnovu naknada šteta iz osigur. i udjela u štetama iz saosig.	(917.491)	(507.235)
Odlivi po osnovu plaćanja zaposlenim	(204.905)	(177.189)
Odlivi po osnovu troškova sprovođenja osiguranja	(2.595.065)	(2.811.557)
Odlivi po osnovu plaćenih kamata	-	(13.687)
Odlivi po osnovu poreza na dobit	(109.734)	(20.306)
Ostali odlivi iz poslovnih aktivnosti	(23.280)	-
<i>Ukupno odlivi gotovine iz poslovnih aktivnosti</i>	(3.850.475)	(3.529.974)
Neto priliv gotovine iz poslovnih aktivnosti	4.051.484	3.638.222
TOKOVI GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI INVESTIRANJA		
Prilivi gotovine iz aktivnosti investiranja		
Prilivi po osnovu kratkoročnih finansijskih plasmana	2.218.444	-
Prilivi od kamata	622.423	977.906
Prilivi od dividendi i učešća u dobitku	2.664	-
Prilivi na osnovu ostalih dugoročnih finansijskih plasmana	3.926.559	21.906
<i>Ukupno prilivi gotovine iz aktivnosti investiranja</i>	6.770.090	999.812

Napomene u prilogu su sastavni dio ovih finansijskih izvještaja.

**IZVJEŠTAJ O GOTOVINSKOM TOKU
ZA PERIOD ZAVRŠEN 31. DECEMBRA 2009. GODINE
(nastavak)**

(U KM)	2009.	2008.
Odlivi gotovine iz aktivnosti investiranja		
Odlivi po osn. kupov. nemat. ulaganja, nekretnina, postrojenja, opreme....	(23.629)	(9.103)
Odlivi na osnovu ostalih dugoročnih finansijskih plasmana	(9.623.906)	(4.036.906)
<i>Ukupno odlivi gotovine iz aktivnosti investiranja</i>	<i>(9.647.535)</i>	<i>(4.046.009)</i>
Neto odliv gotovine iz aktivnosti investiranja	(2.877.445)	(3.046.197)
TOKOVI GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI FINANSIRANJA		
Odlivi gotovine iz aktivnosti finansiranja		
Odlivi po osnovu isplaćenih dividendi	(303.500)	-
<i>Ukupno odlivi gotovine iz aktivnosti finansiranja</i>	<i>(303.500)</i>	<i>-</i>
UKUPNI PRILIVI GOTOVINE	14.672.049	8.168.008
UKUPNI NETO ODLIVI GOTOVINE	(13.801.510)	(7.575.983)
NETO PRILIV GOTOVINE	870.539	592.025
GOTOVINA NA POČETKU OBRAČUNSKOG PERIODA	1.492.368	900.343
GOTOVINA NA KRAJU OBRAČUNSKOG PERIODA	2.362.907	1.492.368

Napomene u prilogu su sastavni dio ovih finansijskih izvještaja.

1. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PRIKAZIVANJE GODIŠNJEG OBRAČUNA I RAČUNAVODSTVENI METOD

1.1. Računovodstveni metod

Finansijski izvještaji sastavljeni su u skladu sa računovodstvenim propisima koji se primjenjuju u Republici Srpskoj, a posebno sa:

- Zakonom o društvima za osiguranje (Sl. glasnik RS broj 17/05 i 64/06);
- Zakon o posredovanju u osiguranju (Sl. glasnik RS broj 17/05, izmjene u br. 64/06)
- Zakonom o računovodstvu i reviziji Republike Srpske (Sl. glasnik RS broj 67/05, 46/06 i 36/09);
- Zakonom o preduzećima (Sl. glasnik RS broj 24/98, 62/02, 38/03 i 97/04, 34/06);
- Zakon o porezu na dobit (Sl. Glasnik RS broj 91/06);
- Pravilnik o primjeni Zakona o porezu na dobit (Sl. glasnik RS broj 129/06, 110/07 i 114/07);
- Pravilnik o sadržaju izvještaja nezavisnog revizora o obavljenoj reviziji finansijskih i drugih izvještaja društava za osiguranje (Sl. glasnik RS broj 7/08) - sa primjenom na godišnji račun za 2007. godinu;
- Pravilnik o kontnom okviru i sadržini računa u kontnom okviru za društava za osiguranje (Sl. glasnik RS broj 113/07,);
- Pravilnik o sadržini i formi obrazaca finansijskih izvještaja za društva za osiguranje (Sl. glasnik RS broj 90/09);
- Pravilnik o visini i načinu ulaganja sredstava društava za osiguranje (Sl. glasnik RS broj 116/06);
- Pravilnik o elementima i kontroli margine solventnosti društava za osiguranje (Sl. glasnik RS broj 101/07);
- Pravilnik o tehničkim rezervama Agencije za osiguranja Republike Srpske (Sl. glasnik RS broj 116/06);
- Pravilnik o načinu utvrđivanja i praćenja likvidnosti društava za osiguranje (Sl. glasnik RS broj 80/09);
- Pravilnik o načinu procjenjivanja bilansnih i vanbilansnih pozicija društava za osiguranje (Sl. glasnik RS broj 10/09);

Osim gore navedenih Zakona, profesionalna regulativa počiva na primjeni Međunarodnih standarda finansijskog izvještavanja i na propisima koji regulišu računovodstvene izvještaje.

1.2. Interna akta poslovne politike

U primjeni i sprovođenju poslovne politike Društvo je primjenjivalo opšta akta i akta poslovne politike.

Društvo posluje u skladu sa Statutom i Pravilnikom o računovodstvu i računovodstvenim politikama.

U toku 2007. godine Skupština Društva donijela je Odluku o izmjeni člana 6. postojećeg Statuta, kojim se reguliše visina osnovnog kapitala.

U cilju usklađivanja sa odredbama Zakona o društvima za osiguranje, na sjednici Upravnog odbora Društva održanoj 20.02.2007. godine donijeta je i usvojena Odluka o usvajanju akata poslovne politike i to:

- Pravilnik o uslovima i načinu deponovanja i ulaganja sredstava Društva;
- Pravilnik o maksimalnim stopama režijskog dodatka;
- Pravilnik o formiranju i načinu obračunavanja i visini prenosnih premija;
- Pravilnik o formiranju i načinu obračunavanja matematičke rezerve;
- Pravilnik o formiranju i načinu obračunavanja rezervacija za štete;
- Pravilnik o formiranju i korišćenju rezervi za učešće u dobiti (životna osiguranja);
- Pravilnik o formiranju i korišćenju rezervi za izravanje rizika (samo za neživotna osiguranja);

Napomene uz finansijske izvještaje

- Pravilnik o uslovima i načinu saosiguranja i reosiguranja;
- Pravilnik o uslovima i načinu ostvarivanja regresa;
- Pravilnik o preventivi;
- Pravilnik o formiranju i načinu obračuna rezervi za bonuse i popuste.

Na istoj sjednici usvojene su i sljedeće Odluke Društva:

- Odluka o tehničkim osnovama osiguranja;
- Odluka o kriterijumima, načinu utvrđivanja i tabeli maksimalnog samopridržaja u ukupnom iznosu samopridržaja.

Na sjednici Upravnog odbora Društva održanoj 29.12.2008. godine donijete su Smjernice za rad interne revizije GRAWE osiguranje a.d. Banja Luka.

Na sjednici Upravnog odbora Društva održanoj 19.08.2009. godine donijet je Pravilnik o visini i načinu ulaganja sredstava za pokriće tehničkih rezervi i minimalnog garantnog fonda društva za osiguranje „Grawe osiguranje“ AD Banja Luka.

1.3. Sastavljanje finansijskih izvještaja

Finansijski izvještaji su sastavljeni na obračunskoj osnovi. To znači da su efekti transakcija ili drugih poslovnih događaja priznati kada su nastali i evidentirani u poslovnim knjigama, a u finansijskim izvještajima iskazani za period na koji se odnose.

Društvo je u sastavljanju ovih finansijskih izvještaja primjenjivalo svoje računovodstvene politike koje su zasnovane na računovodstvenim i poreskim propisima Republike Srpske i Međunarodnim računovodstvenim standardima.

Finansijski izvještaji Društva su iskazani u KM (konvertibilna marka). KM predstavlja zvaničnu izvještajnu valutu u Republici Srpskoj. Važeći kurs između KM i EURO-a je 1,95583.

U revizorskom izvještaju podaci su iskazani u KM ukoliko nije drugačije naglašeno.

1.4. Podaci o broju zaključenih ugovora o zastupanju/posredovanju i posrednicima u osiguranju

U periodu 01.01. do 31.12.2009. godine Društvo je zaključilo 2.033 (2008.- 3.010) novih ugovora o osiguranju života od čega 1.786 KM (2008. – 2.708) ugovora sa dodatnim osiguranjem od posljedica nesrećnog slučaja. Ukupna osigurana suma nove produkcije osiguranja života iznosi 20.105.550 EUR (2008.: 30.527.754 EUR)

U toku 2009. godine Društvo je aktivno saradivalo sa Društvima za posredovanje ili zastupanje u osiguranje, a na osnovu sljedećih Ugovora:

- Ugovor o zastupanju u poslovima osiguranja br. 1/07 i prateći anexi sa Društvom za zastupanje u poslovima osiguranja "SAFE-INVEST ", d.o.o., Banja Luka
- Ugovor o zastupanju u poslovima osiguranja br. 2/07 i prateći anexi sa Agencijom za zastupanje i posredovanje u osiguranju "WVP", d.o.o., Banja Luka
- Ugovor o zastupanju u poslovima osiguranja br. 1/08 sa Preduzećem za zastupanje u osiguranju "Pretoria", d.o.o., Banja Luka Društvo je jednostrano raskinulo 30.11.2009. godine na osnovu Rješenja AORS br. 05. 536-30-12/09 kojim je gore pomenuto preduzeće brisano iz Registra društava za zastupanje u osiguranju.

2. RAČUNOVODSTVENE POLITIKE

2.1. Stalna materijalna sredstva

Osnovna sredstva (nekretnine i oprema) iskazana su u bilansu stanja po nabavnoj vrijednosti umanjenoj za ispravku vrijednosti, kako je to regulisano članom 20. i 21. Pravilnika o računovodstvu i računovodstvenim politikama.

Naknadni izdaci (dodatna ulaganja) na nekretninama i opremi priznaju se kao povećanje vrijednosti sredstava, samo ako je ispunjen neki od sljedećih uslova, tj. ukoliko se dodatnim ulaganjem:

- produžava vijek upotrebe
- povećava kapacitet
- poboljšava kvalitet proizvoda/usluga ili se značajnije smanjuju troškovi

Izdaci za servisiranje i razne popravke knjiže se kao trošak tekućeg ili investicionog održavanja, odnosno ne mogu se uključiti u nabavnu vrijednost sredstava.

Dobici ili gubici koji proisteknu iz rashodovanja ili otuđenja osnovnih sredstava utvrđuju se kao razlika između procjenjenih neto priliva od prodaje i iskazanog iznosa sredstava, i priznaju se kao prihod ili rashod u bilansu uspjeha.

2.1.1. Amortizacija

Obračun amortizacije nekretnina i opreme vrši se od početka narednog mjeseca u odnosu na mjesec kad je sredstvo stavljeno u upotrebu odnosno van upotrebe (prodaja, rashod i sl.).

Za obračun amortizacije primjenjuje se proporcionalni metod otpisivanja.

Obračun amortizacije za poreske svrhe vrši se u skladu sa poreskim propisima.

Stope amortizacije koje su u primjeni za osnovna sredstva su:

	<u>2009.</u>	<u>2008.</u>
– Građevinski objekti	1,3 %	1,3 %
– AOP oprema	20,0 %	20,0 %
– Putnička vozila	20,0 %	20,0 %
– Kancelarijske mašine	14,0 %	14,0 %
– Kancelarijski namještaj	11,0 %	11,0 %
– Ostala oprema	20,0 %	20,0 %

2.2. Finansijska ulaganja

Društvo vrši ulaganja sredstava u skladu sa Pravilnikom o visini i načinu ulaganja društava za osiguranje propisanim od strane Agencije za osiguranje.

Vrednovanje istih vrši se u skladu sa čl. 27. Pravilnika o računovodstvenim politikama Društva.

2.3. Potraživanja po onovu premija

Potraživanja po onovu premija iskazana su u visini za koju se pretpostavlja da će biti u cjelosti naplaćena. Ukoliko se premija nakon poslatih opomena ne naplati, u roku od 60 dana vrši se storniranje polise.

2.4. Kratkoročni finansijski plasmani

Kratkoročni finansijski plasmani obuhvataju kratkoročne depozite kod domaćih banaka. Navedeni plasmani iskazani su po nominalnoj vrijednosti, a gde je ugovoreno, uvećani su za pripisanu kamatu.

2.5. Prenosne premije

Obračun prenosne premije vrši se u skladu sa Pravilnikom o formiranju i načinu obračunavanja i visini prenosnih premija. Prenosna premija je kod osiguranja dopunske nezgode uz osiguranje života obračunata metodom „pro rata temporis“. Kod osiguranja života prenosna premija je obračunata u skladu sa Tarifom premija osiguranja života.

Verifikaciju prenosne premije na dan 23.02.2010. godine izvršio je ovlašćeni aktuar mr. Saša Mičić.

2.6. Rezervisane štete

Rezervacija prijavljenih a nelikvidiranih šteta i nastalih a neprijavljenih šteta izvršeno je po Pravilniku o načinu utvrđivanja dijela tehničke premije za isplatu nastalih neisplaćenih obaveza.

Verifikaciju rezervisane štete na dan 23.02.2010. godine izvršio je ovlašćeni aktuar mr. Saša Mičić.

2.7. Matematička rezerva

Matematička rezerva osiguranja života obračunata je primjenom načela i principa aktuarske matematike osiguranja života, a prema unaprijed utvrđenim matematičko-tehničkim osnovama osiguranja života.

Verifikaciju matematičke rezerve na dan 23.02.2010. godine izvršio je ovlašćeni aktuar mr. Saša Mičić.

2.8. Finansijske obaveze

Kratkoročnim obavezama smatraju se obaveze koje dospijevaju u roku do godinu dana, od dana činidbe, odnosno od dana godišnjeg bilansa.

2.9. Prihodi

Prihodi obuhvataju prihode od uobičajenih aktivnosti Društva (poslovni i finansijski prihodi) i dobitke. Uobičajene odnosno redovne aktivnosti Društva su sve aktivnosti koje Društvo preduzima u djelokrugu svoga rada kao i aktivnosti koje su sa njima povezane i koje podržavaju taj rad i od njega proizilaze ili imaju propratni karakter.

Dobici predstavljaju druge stavke koje zadovoljavaju definiciju prihoda i mogu, ali ne moraju da proisteknu iz uobičajenih aktivnosti preduzeća. Dobici predstavljaju povećanja ekonomskih koristi i kao takvi po prirodi nisu različiti od prihoda.

Dobici uključuju dobitke proistekle iz prodaje dugoročnih sredstava, nerealizovane dobitke; na primjer, one što proističu iz revalorizacije utrživih vrijednosnih papira i one što rezultiraju iz porasta iskazane vrijednosti dugoročnih sredstava.

Na računima prihoda obuhvataju se poslovni prihodi, finansijski prihodi, ostali prihodi, koju obuhvataju i prihode po osnovu storniranja obezređenja sredstava.

2.10. Rashodi

Rashodi obuhvataju troškove koji proističu iz uobičajenih aktivnosti Društva i gubitke.

Na računima rashoda obuhvataju se poslovni rashodi, finansijski rashodi i ostali rashodi, koji obuhvataju i rashode po osnovu obezvrjeđenja sredstava.

Gubici predstavljaju druge stavke koje zadovoljavaju definiciju rashoda i mogu, ali ne moraju, da proisteknu iz uobičajenih aktivnosti preduzeća. Gubici predstavljaju smanjenja ekonomskih koristi i kao takvi nisu po svojoj prirodi različiti od drugih rashoda.

Gubici uključuju gubitke koji su proizašli iz prodaje dugoročnih sredstava. Rashodi, takođe, uključuju nerealizovane gubitke po osnovu kursnih razlika.

2.11. Primanja zaposlenih

Primanja zaposlenih obračunavaju se kao obaveza i rashod perioda na koji se odnose, u visini na koju zaposleni ima pravo u skladu sa kolektivnim ugovorom, odnosno ugovorom o radu ili opštim aktom, nezavisno od toga da li je isplata tih zarada izvršena do kraja obračunskog perioda.

2.12. Analiza vođenja poslovnih knjiga

Akcionarsko društvo za osiguranje "Grawe osiguranje" a.d., Banja Luka, vodi poslovne knjige po sistemu dvojnog knjigovodstva, a sastoje se od dnevnika, glavne knjige i pomoćnih knjiga, koje su prenijete na sistem za automatsku obradu podataka i omogućavaju kontrolu ispravnosti knjiženja, čuvanja i korišćenja podataka, kao i uvid u hronologiju izvršenih knjiženja i sagledavanje svih promjena na računima glavne knjige. Sve poslovne knjige se vode u elektronskom obliku primjenom računarskog računovodstvenog i ostalih programa, s tim da su hardverska i softverska rješenja data na nivou cjelog koncerna.

Lice odgovorno za vođenje poslovnih knjiga je Slađana Dragosavljević, a za sastavljanje finansijskih izvještaja je dipl. ekonomista Dijana Vulić, sa stručnim zvanjem sertifikovanog računovođe i ovlaštenog revizora..

Društvo ispostavlja (štampa) polisu kod ugovaranja preko kompjutera, tako da nepopunjenih polisa nema, odnosno ne postoji potreba za štampanjem blanko obrazaca polisa osiguranja, već se one štampaju onda kada za tim postoji potreba, odnosno kada je već ugovorena njena prodaja.

Knjiga šteta je potpuna, uredna i ažurna.

2.12. Otvoreni KM i devizni računi u periodu za koji se obavlja revizija

Red. broj	Naziv banke	Broj tekućeg računa
1.	Razvojna banka a.d., Banja Luka – KM	562-099-00012541-22
2.	Raiffeisen Bank d.d., Banja Luka - KM	161045-00080100-06
3.	Nova banka, Banja Luka - KM	555-007-00022860-62
4.	Hypo-Alpe-Adria Bank a.d., Banja Luka - KM	552000-00003359-74
5.	UniCredit Bank a.d., Banja Luka	551001-00014074-02
6.	Žiro račun –Procredit banka a.d., Banja Luka - KM	1941063226400174
7.	Hypo-Alpe-Adria Bank a.d., Banja Luka – kastodi rn	552000-00019794-45
8.	Ravojna banka - devizni račun	508-4101949039
9.	Procredit banka - devizni račun	194-106-32264012-41
10.	Raiffeisen banka - devizni račun	505012000-450895
11.	Hypo-Alpe-Adria Bank a vista	552023-00023321-74
12.	Hypo-Alpe-Adria Bank neživotno osiguranje	552023-00021167-37

2.14. Izvještavanje po segmentu

Segment je dio Društva koji se može izdvojiti ili kao dio angažovanja u proizvodnji proizvoda ili pružanju usluga (poslovni segment) ili kao dio angažovan u proizvodnji proizvoda ili pružanja usluga unutar određenog ekonomskog okruženja (geografski segment), koji je podložan rizicima i koristima koje se razlikuju od onog drugog segmenta. Trenutno poslovanje Društva je u području životnog i neživotnog osiguranja (poslovni segment), a njegovo poslovanje, ukupna imovina kao i većina klijenata su smješteni u Bosni i Hercegovini – Republika Srpska (geografski segment). Stoga je izvještavanje po segmentu prikazano u Napomeni 3.

3. POSLOVNI SEGMENTI

Društvo je u toku 2009. godine obavljalo svoje poslovanje putem 2 osnovne djelatnosti i to:

- (a) *Životno osiguranje;*
- (b) *Neživotno osiguranje;*

Na osnovu Zakona o društvima za osiguranje ("Službeni glasnik RS" broj: 17/05, 01/06 i 64/06), odnosno Međunarodnog računovodstvenog standarda 14 – Izvještavanje po segmentima, Društvo izvještava o svojim segmentima:

3.1. BILANS USPJEHA ZA PERIOD OD 01.01. DO 31.12.2009. GODINE

(U KM)	2009. život	2009. neživot	2009. ukupno	2008. život	2008. neživot	2008. ukupno
POSLOVNI PRIHODI I RASHODI						
POSLOVNI PRIHODI						
Prihod od premije i provizije osig., saosig., reosiguranja i retrocesije životnih osiguranja	8.006.829	-	8.006.829	6.400.286	-	6.400.286
Prihod od premije osiguranja, saosiguranja, reosiguranja neživotnih osiguranja	-	15.699	15.699	-	2.675	2.675
Prihodi po osnovu učešća saosig., reosiguranja i retrocesija u naknadi šteta neživotnih osiguranja	-	130	130	-	-	-
Drugi poslovni prihodi	-	36	36	-	-	-
UKUPNO POSLOVNI PRIHODI	8.006.829	15.865	8.022.694	6.400.286	2.675	6.402.961
POSLOVNI RASHODI						
FUNKCIONALNI RASHODI (I)						
Rashodi za dugoročna rezervisanja i funkcionalne doprinose	(4.097.326)	-	(4.097.326)	(2.938.250)	-	(2.938.250)
Naknada šteta, ugovorenih iznosa i premija saosiguranja i reosiguranja - život	(1.415.818)	-	(1.415.818)	(856.514)	-	(856.514)
Naknade št.i ost. naknade neživotnih osiguranja	-	(7.069)	(7.069)	-	(629)	(629)
UKUPNO FUNKCIONALNI RASHODI (I)	(5.513.144)	(7.069)	(5.520.213)	(3.794.764)	(629)	(3.795.393)
TR. SPROVOĐENJA OSIGURANJA						
Troškovi amortizacije	(14.432)	-	(14.432)	(12.047)	-	(12.047)
Troškovi materijala, energije, usluga i nematerijalni troškovi	(2.435.207)	(5.316)	(2.440.523)	(2.668.728)	(1.762)	(2.670.490)
Tr. zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi	(238.084)	-	(238.084)	(195.993)	-	(195.993)
UKUPNO TROŠ. SPROV. OSIGUR. (II)	(2.687.723)	(5.316)	(2.693.039)	(2.876.768)	(1.762)	(2.878.530)
UKUPNO POSLOVNI RASHODI (I+II)	(8.200.867)	(12.385)	(8.213.252)	(6.671.532)	(2.391)	(6.673.923)
FINANSIJSKI PRIHODI I RASHODI						
Finansijski prihodi	1.114.809	185.435	1.300.244	816.145	196.023	1.012.168
Finansijski rashodi	(30.959)	-	(30.959)	(13.687)	-	(13.687)
UK. FINAN. PRIHODI I RASHODI (neto)	1.083.850	185.435	1.269.285	802.458	196.023	998.481
OSTALI PRIHODI I RASHODI						
Ostali prihodi	24.863	-	24.863	1.736	-	1.736
Ostali rashodi	(7.942)	-	(7.942)	(2.856)	-	(2.856)
DOBIT/GUBITAK OD OST. PRIH. I RASH.	16.921	-	16.921	(1.120)	-	(1.120)
DOBIT PRIJE OPOREZIVANJA	906.733	188.915	1.095.648	530.092	196.307	726.399
Porez na dobitak	(89.248)	(18.892)	(108.140)	(53.449)	(19.631)	(73.080)
NETO DOBIT	817.485	170.023	987.508	476.643	176.676	653.319

3.2. BILANS STANJA NA DAN 31. DECEMBRA 2009. GODINE

(U KM)	2009. život	2009. neživot	2009. ukupno	2008. život	2008. neživot	2008. ukupno
AKTIVA						
STALNA IMOVINA						
Nekretnine, investicione nekretnine, postrojenja, oprema i ostala osnovna sredstva						
Građevinski objekti	249.374	-	249.374	252.945	-	252.945
Oprema	39.014	-	39.014	26.246	-	26.246
Ukupno nekretnine, investicione nekretnine, postrojenja, oprema i ostala osnovna sredstva	288.388	-	288.388	279.191	-	279.191
Dugoročni finansijski plasmani						
Dugoročni finansijski plasmani u zemlji	7.857.939	3.374.365	11.232.304	6.276.921	1.759.619	8.036.540
Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju	10.793.393	9.968	10.803.361	3.540.336	1.521.663	5.061.999
Ukupno dugoročni finansijski plasmani	18.651.332	3.384.333	22.035.665	9.817.257	3.281.282	13.098.539
UKUPNO STALNA IMOVINA (I)	18.939.720	3.384.333	22.324.053	10.096.448	3.281.282	13.377.730
TEKUĆA IMOVINA						
Kratkoročna potraživanja, plasmani i gotovina						
Potraživanja po osnovu premije, učešća u naknadi št. i ost.kupci	343.527	2.285	345.812	245.025	5	245.030
Druga potraživanja	149	-	149	40.588	-	40.588
Kratkoročni finansijski plasmani u zemlji	-	-	-	4.789.407	-	4.789.407
Gotovina na računima i u blagajni	2.348.432	14.475	2.362.907	1.489.088	3.280	1.492.368
Ukupno kratkoročna potraživanja, plasmani i gotovina	2.692.108	16.760	2.708.868	6.564.108	3.285	6.567.393
Aktivna vremenska razgraničenja	443.479	(315)	443.164	391.983	539	392.522
UKUPNO TEKUĆA IMOVINA (II)	3.135.587	16.445	3.152.032	6.956.091	3.824	6.959.915
UKUPNO AKTIVA (I+II)	22.075.307	3.400.778	25.476.085	17.052.539	3.285.106	20.337.645

3.2. BILANS STANJA NA DAN 31. DECEMBRA 2009. GODINE (nastavak)

(U KM)	2009. život	2009. neživot	2009. ukupno	2008. život	2008. neživot	2008. ukupno
PASIVA						
OSNOVNI KAPITAL						
Akcijski kapital – obične akcije	3.000.000	3.070.000	6.070.000	3.000.000	3.070.000	6.070.000
Revalorizacione rezerve	(21.491)	229	(21.262)	(98)	(85.087)	(85.185)
Rezerve iz dobitka	123.758	126.663	250.421	107.614	110.141	217.755
Neraspoređeni dobitak iz ranijih godina	477.623	177.701	655.324	167.125	171.047	338.172
Neraspoređeni dobitak iz tekuće godine	817.486	170.023	987.509	476.642	176.677	653.319
UKUPNO KAPITAL (I)	4.397.376	3.544.616	7.941.992	3.751.283	3.442.778	7.194.061
DUGOROČNA REZERVISANJA						
Rez. za matematičke rezerve osiguranja života (II)	13.254.614	-	13.254.614	9.292.457	-	9.292.457
OBAVEZE						
KRATKOROČNE OBAVEZE						
Obaveze za premiju i specifične obaveze	167.586	1.801	169.387	189.468	929	190.397
Obaveze po osnovu zarada i naknada zarada	14.808	-	14.808	13.584	-	13.584
Druge obaveze iz poslovanja	415.124	977	416.101	408.558	1.855	410.413
Obaveze za poreze, doprinose, i druge sl. obaveze	8.607	-	8.607	9.798	-	9.798
Obaveze za porez na dobit	16.169	18.891	35.060	53.449	19.631	73.080
UKUPNO KRATKOROČNE OBAVEZE (bez PVR i rezervisanja) (I)	622.294	21.669	643.963	674.857	22.415	697.272
KRATKOROČNA REZERVISANJA						
Rez. za prenosne premije – životno osiguranje	2.849.517	-	2.849.517	2.600.933	-	2.600.933
Rez. za prenosne premije – neživotno osigur.	-	7.731	7.731	-	3.420	3.420
Rezervisanja za štete – životno osiguranje	199.794	-	199.794	115.785	-	115.785
Rezervisanja za štete – neživotno osiguranje	-	2.237	2.237	-	-	-
UKUPNO KRAT. REZERVISANJA (II)	3.049.311	9.968	3.059.279	2.716.718	3.420	2.720.138
Druge pasivna vremenska razgraničenja (III)	576.237	-	576.237	433.717	-	433.717
UKUPNO OBAVEZE (I+II+III)	4.247.842	31.637	4.279.479	3.825.292	25.835	3.851.127
UKUPNO PASIVA	21.899.832	3.576.253	25.476.085	16.869.032	3.468.613	20.337.645

4. POSLOVNI PRIHODI

Društvo je iskazalo poslovne prihode u iznosu od 8.022.694 KM (2008.: 6.402.961 KM).

Prihodi su ostvareni po sljedećim osnovama:

(U KM)	2009.	2008.
Prihod od premije i provizije osiguranja, saosiguranja, reosiguranja i retrocesije životnih osiguranja (4.1.)	8.006.829	6.400.286
Prihod od premije osiguranja, saosiguranja, reosiguranja neživotnih osiguranja (4.2.)	15.699	2.675
Prihodi po osnovu učešća reosiguranja u naknadi šteta neživotnih osig.	130	-
Drugi poslovni prihodi (refundacija troškova opomena)	36	-
UKUPNO (4)	8.022.694	6.402.961

4.1. Prihod od premije i provizije osiguranja, saosiguranja, reosiguranja i retrocesije životnih osiguranja

Navedeni prihodi iskazani su po osnovu:

(U KM)	2009.	2008.
Prihodi od premija životnog osiguranja *	7.835.741	6.280.732
Prihodi od učešća reosiguranja u naknadi šteta životnog osiguranja **	100.286	81.524
Prihodi od ukidanja i smanjenja rezervisanja za štetete - život	29.116	15.871
Ostali prihodi iz životnog osig. (zakupnina, refundacije i sl.)	41.686	22.159
UKUPNO	8.006.829	6.400.286

* Prihodi od premija životnog osiguranja odnose se na:

(U KM)	2009.	2008.
Prihodi od premija osiguranja - život	7.216.497	6.325.079
Prihodi od premija osiguranja – (priključna nezgoda)	685.132	601.876
Prihodi od dodataka tr. zaključenja ugovora o osiguranju (život)	28.115	39.348
Promjena prenosne premije (osiguranje života i priključna nezgoda)	(248.584)	(837.730)
Prihodi od provizije iz reosiguranja (osig. života i priključna nezgoda)	120.021	105.418
Prihodi od provizije iz dobitka iz reosiguranja	34.560	19.741
UKUPNO	7.835.741	6.280.732

** Iznos predstavlja učešće BOSNA RE d.d. Sarajevo u reosiguranju individualnih premija osiguranja života u iznosu od 26.123 KM i premija priključnih nezgoda od 74.163 KM.

4.2. Prihod od premije osiguranja, saosiguranja, reosiguranja neživotnih osiguranja

Prihodi po ovom osnovu iznose 15.699 KM (2008. 2.675 KM) i uključuju

(U KM)	2009.	2008.
Prihod od premije osiguranja imovine	18.108	5.516
Promjena prenosene premine - neživot	(4.310)	(3.420)
Prihodi od provizije iz reosiguranja - neživot	1.901	579
UKUPNO	15.699	2.675

5. RASHODI ZA DUGOROČNA REZERVISANJA I FUNKCIONALNE DOPRINOSE

Rashodi po ovom osnovu u iznosu od 4.097.326 KM (2008.: 2.938.250 KM) su sljedeće strukture:

Nap. (U KM)	2009.	2008.
5.1. Matematička rezerva - život	3.954.311	2.827.503
5.2. Ostali rash. za dugoročna rezervisanja i funkcionalne doprinose	143.015	110.747
UKUPNO	4.097.326	2.938.250

5.1. Navedena rezerva uključuje izdvajanje za matematičku rezervu osiguranja života od 3.666.759 KM (2008.: 2.615.285 KM) i izdvajanje za učešće u dobiti od 287.552 KM (2008.: 212.218).

5.2. Ostali rashodi po ovom osnovu odnose se na izdvajanje za udio u dobiti od 135.169 KM i rezervisanja za sudski spor u iznosu od 7.846 KM (Vidi Napomenu 26.2.).

6. NAKNADA ŠTETETA, UGOVORENIH IZNOSA I PREMIJA SAOSIGURANJA I REOSIGURANJA - ŽIVOT

Rashodi po ovom osnovu u iznosu od 1.415.818 KM (2008.: 856.514 KM) su sljedeće strukture:

Nap. (U KM)	2009.	2008.
Naknada ugovorenih iznosa osiguranja života	927.835	507.235
6.1. Rashodi za premije i provizije – život	403.974	311.510
6.2. Rezervisanja za štete i druga rezervisanja - život	84.009	37.769
UKUPNO	1.415.818	856.514

6.1. Rashodi za premije i provizije – život odnose se na:

(U KM)	2009.	2008.
Premija reosiguranja - (priključna nezgoda)	208.686	183.401
Premija reosiguranja - (život)	203.439	175.631
Promjena prenosne premije – udio reosiguranja za priključna nezgoda	4.507	(20.856)
Promjena prenosne premije – udio reosiguranja za život	(12.659)	(26.665)
UKUPNO	403.974	311.510

6.2. Rezervisanja za štete i druga rezervisanja - život uključuju sljedeće pozicije:

(U KM)	2009.	2008.
Promjena rezervi za prijavljene štete - život	8.032	6.564
Promjena rezervi za prijavljene štete (priključna nezgoda)	53.301	38.380
Promjena rezervi za IBNR (priključna nezgoda)	22.676	7.710
Promjena rezervi za štete – udeo osiguranja	-	(1.058)
Promjena rezervi za štete – udeo osiguranja (priključna nezgoda)	-	(13.827)
UKUPNO	84.009	37.769

7. NAKNADE ŠTETA I OSTALE NAKNADE NEŽIVOTNIH OSIGURANJA

Rashodi po ovom osnovu u iznose 7.069 KM (2008.: 629 KM) i sastoje se od naknade ugovorenih iznosa osiguranja neživota od 435 KM, premije reosiguranja neživota od 5.432 KM (2008.: 1.655 KM), promjene prenosne premije za udeo reosiguranja -1.035 KM (2008.: -1.026 KM) promjene rezervi za prijavljene štete (priključna nezgoda) od 2.238 KM.

8. TROŠKOVI AMORTIZACIJE

Na dan 31.12.2009. godine troškovi amortizacije iznose 14.432 KM (2008.: 12.047 KM) i predstavljaju obračunatu amortizaciju za građevinska objekte i opremu u skladu sa usvojenom metodom otpisa i po utvrđenim stopama u skladu sa poreskim propisima u RS (Vidi Napomene 2.1.1. i 15.).

9. TROŠKOVI MATERIJALA, ENERGIJE, USLUGA I NEMATERIJALNI TROŠKOVI

Ostvarena visina ovih troškova u iznosu od 2.440.523 KM (2008.: 2.670.490 KM) je iskazana po sljedećim osnovama:

9. TROŠKOVI MATERIJALA, ENERGIJE, USLUGA I NEMATERIJALNI TROŠKOVI
(nastavak)

(U KM)	2009.	2008.
Troškovi materijala, goriva i energije		
Kancelarijski materijal	22.304	4.680
Časopisi	848	2.128
Ponude	5.125	3.543
Sitan inventar	1.078	55
Potrošni materijal	2.593	1.469
Električna energija	4.955	3.616
Komunalije	620	773
Gorivo	1.951	2.296
Ukupno troškovi materijala, goriva i energije (1)	39.474	18.560
Troškovi provizija		
Provizije za život – prva provizija	1.332.813	1.837.576
Provizije za život – sljedeća provizija	473.753	334.643
Superprovizija - život	89.313	90.293
Provizija imovina – prva provizija	2.794	1.238
Provizija imovina – sljedeća provizija	617	-
Ukupno troškovi provizija (2)	1.899.290	2.263.750
Troškovi proizvodnih usluga, reklame i propagande		
Reklama	68.578	23.287
Reklamni materijal	84.380	82.708
Ukupno troškovi proizvodnih usluga, reklame i propagande (3)	152.958	105.995
Nematerijalni troškovi		
Reprezentacija	8.265	6.290
Premije osiguranja	1.345	530
Platni promet	18.249	5.599
Brokerska provizija	12.122	10.601
Zakup poslovnog prostora	14.962	15.177
Internet	3.089	2.305
Održavanje osnovnih sredstava	3.778	4.383
Grafičke usluge	13.385	7.418
Advokatske usluge	850	986
PTT	2.868	2.561
Obezbjedenje službenih prostorija	1.020	1.020
Revizija	9.360	9.360
Telefonske usluge	7.458	7.235
AOP	121.508	102.677
Ostali nematerijalni troškovi	14.375	12.656
Ukupno nematerijalni troškovi (4)	232.634	188.798

9. TROŠKOVI MATERIJALA, ENERGIJE, USLUGA I NEMATERIJALNI TROŠKOVI
(nastavak)

(U KM)	2009.	2008.
Troškovi poreza i doprinosa		
Takse i doprinosi	17.473	16.003
Posebna republička taksa	5.000	5.000
Komunalna taksa	3.000	3.000
Porez na imovinu	127	127
Naknada za vodoprivredu	72	89
Naknada za nadzor	68.114	51.026
Naknada za CRHOV	1.522	511
Doprinos za invalide	203	176
PDV	20.656	17.455
Ukupno troškovi poreza i doprinosa (5)	116.167	93.387
UKUPNO (1+2+3+4+5)	2.440.523	2.670.490

10. TROŠKOVI ZARADA, NAKNADA ZARADA I OSTALI LIČNI RASHODI

Iskazana visina ovih troškova od 238.084 KM (2008.: 195.993 KM) je sljedeće strukture:

(U KM)	2009.	2008.
Bruto zarade	202.661	166.806
Ukupno bruto zarade (1)	202.661	166.806
Ostali lični rashodi i naknade		
Prevođenje	1.873	2.152
Održavanje službenih prostorija	4.210	3.735
Ljekarska vještačenja	1.957	1.870
Aktuar	12.755	10.492
Novinari	1.630	-
Školovanje	2.947	1.378
Noćenja	2.865	4.244
Dnevnice u zemlji	843	412
Dnevnice u inostranstvu	1.742	2.000
Prevoz na službenom putu	1.335	584
Putarine i parking	1.022	492
Ostali troškovi službenog putovanja	-	13
Prevoz na posao	2.244	1.815
Ukupno ostali lični rashodi i naknade (2)	35.424	29.187
UKUPNO (1+2)	238.084	195.993

11. FINANSIJSKI PRIHODI I RASHODI (neto)

Društvo je na dan 31.12.2009. godine ostvarilo finansijske prihode od 1.300.244 KM (2008.: 1.012.168 KM) kao i finansijske rashode od 30.959 KM (2008.: 13.687 KM).

Struktura finansijskih prihoda i rashoda je sljedeća:

(U KM)	2009.	2008.
<i>Finansijski prihodi</i>		
Prihodi od kamata		
Kamate po viđenju (život)	89.492	9.765
Kamate po viđenju (neživot)	54	-
Kamate na depozite sredstava života	494.658	681.248
Kamate na depozite sredstava neživota	158.677	-
Kamate na dugoročne kredite (RB Nekretnine)	26.705	-
Kamate na obveznice (život)	386.738	97.640
Kamate na obveznice (neživot)	-	87.460
Ukupno prihodi od kamata	1.156.324	984.675
Ostali finansijski prihodi (1)		
Dividende	3.814	592
Ulaganja u obveznice	140.106	26.901
Ukupno ostali finansijski prihodi (2)	143.920	27.493
<i>Ukupno finansijski prihodi (1+2)</i>	<i>1.300.244</i>	<i>1.012.168</i>
<i>Finansijski rashodi (I)</i>		
Rashodi od kamata		
Kamate na obveznice	30.934	13.687
Ukupno rashodi od kamata	30.934	13.687
Negativne kursne razlike	26	-
<i>Ukupno finansijski rashodi (II)</i>	<i>30.959</i>	<i>13.687</i>
UKUPNO FINANSIJSKI PRIHODI I RASHODI (neto) (I-II)	1.269.285	998.481

12. OSTALI PRIHODI I RASHODI

Društvo je na dan 31.12.2009. godine ostvarilo ostale prihode od 28.863 KM (2008.: 17.36 KM) kao i ostale rashode od 7.942 KM (2008.: 2.856 KM).

Struktura ostalih prihoda i rashoda je sljedeća:

12. OSTALI PRIHODI I RASHODI (nastavak)

(U KM)	2009.	2008.
Ostali prihodi		
Ostali nepomenuti prihodi	24.863	1.736
Ukupno ostali prihodi (1)	24.863	1.736
Ostali rashodi		
Gubici po osnovu otpisa opreme	-	590
Otpis potraživanja po osnovu premije osiguranja (život i neživot)	2.333	1.266
Otpis ostalih potraživanja	779	-
Ostali nepomenuti rashodi (zatezne kamate i kazne)	4.830	1.000
Ukupno ostali rashodi (2)	7.942	2.856
DOBIT/GUBITAK OD OST. PRIHODA I RASHODA	16.921	(1.120)

13. POREZ NA DOBITAK

Ostvareni elementi obračuna su:

(u 000 KM)	2009.	2008.
1. Dobitak prije oporezivanja	1.096	726
2. Povećanje poreske osnovice po osnovu 70 % reprezentacije	5	4
3. Povećanje poreske osnovice po osnovu zateznih kamata i kazni	5	-
4. Smanjenje poreske osnovice po osnovu ranije otp.potraživanja	(25)	-
5. Poreska osnovica (1 +2 +3-4)	1.081	730
6. Poreska stopa	10 %	10 %
7. Porez na dobitak	108	73

14. NEKRETNINE, INVESTICIONE NEKRETNINE, POSTROJENJA, OPREMA I OSTALA OSNOVNA SREDSTVA

Komisija za popis sredstava, potraživanja i obaveza, imenovana je od strane Direktora Društva po Odluci o godišnjem popisu za 2009. godinu broj D-16/2009 od 29.12.2009.godine, a sa ciljem utvrđivanja stvarnog stanja imovine i usklađivanja sa knjigovodstvenim.

Komisija je po izvršenom popisu podnijela Izvještaj Centralnoj popisnoj komisiji, koji je usvojen Odlukom Upravnog odbora br. U-03/2010 od 15.02.2010. godine. Po datom Izvještaju, nisu utvrđene razlike između knjigovodstvenog i stvarnog stanja.

Struktura osnovnih sredstava na dan 31.12.2009. godine je sljedeća:

Napomene uz finansijske izvještaje

Red. broj	O P I S	Nabavna vrijednost	Ispravka Vrijedn.	Sadašnja vrijednost	Učešće % u strukturi	(000 KM)
						Procenat amortizov.
1.	Građevinski objekti	275	26	249	86,45	9,45 %
2.	Oprema	90	51	39	13,55	56,66 %
	Ukupno	365	77	288	100,00	21,10 %

Kako se vidi iz prednje tabele stepen amortizovanosti u 2009. godini je relativno mali kod građevina, te iznad 50% kod opreme.

Red. broj	POZICIJA	(u 000 KM)		
		Nekretnine	Oprema	Ukupno
	<u>Nabavna vrijednost</u>			
1.	Stanje 01.01.2009.g.	275	66	341
2.	Povećanje u toku godine	-	23	23
3.	Ukupno nabavna vr.31.12.2009. (1+2)	275	89	364
4.	<u>Ispravka vrijednosti</u>			
5.	Ispravka vrijednosti do 01.01.2009.g.	22	40	62
6.	Amortiz. za 2009. g.	3	11	14
7.	Ukupna ispr. vrijed 31.12.2009. (5+6)	25	51	76
8.	Neotpisana vrijednost 31.12.2009. (3-7)	250	39	288

Nekretnine

Vrednovanje nekretnina izvršeno je primjenom osnovnog postupka predviđenog članom 20. i 21. Pravilnika o računovodstvu i računovodstvenim politikama ovog Društva.

Društvo na računu nekretnina iskazuje poslovni prostor-stan u ulici Kralja Petra I Karadorđevića na II i III spratu (dvoetažan), korisne površine od 126,95 m², sa garažom i ostavom u podrumu iste zgrade, koji se nalazi na zemljištu označenom kao KČ br.3304/2, 3313/1 i 3308/2 K.O. Banja Luka i u vlasništvu je ovog Društva od 01.10.2002. godine.

Promjene nastale u 2009. godini iskazane su samo po osnovu amortizacije za period 01.01.do 31.12.2009. godine i koje su uredno sprovedene u poslovnim knjigama Društva.

Oprema

Vrednovanje opreme izvršeno je primjenom osnovnog postupka predviđenog članom 20. Pravilnika o računovodstvu i računovodstvenim politikama ovog Društva.

Društvo je u toku 2009. godine izvršilo nabavku novih osnovnih sredstva u visini od ukupno 23.629 KM.

Izvršen je uvid u fakture novonabavljenih sredstava, od kojih je najveća iskazana po osnovu nabavke alarmnog sistema u visini od 5.128 KM od dobavljača See Com dana 27.03.2008 godine, nabavke fotokopir aparata od dobavljača R Biro u visini od 4.633 KM dana 31.03.2009. godine i nabavke laptopa od dobavljača Meridian u visini od 2.850 KM dana 22.06.2009 godine.

Obračun amortizacije izvršen je za svako sredstvo posebno, primjenom proporcionalne metode otpisa.

Napomene uz finansijske izvještaje

Uvidom u likvidnu dokumentaciju i popisni elaborat osnovnih sredstava, primjenom revizijskih procedura, stekli smo uvjerenje da osnovna sredstva stvarno postoje, da su vlasništvo Društva, da su vrednovana u skladu sa važećim propisima i evidentirana u poslovnim knjigama, uz potpunu i vjerodostojnu dokumentaciju, istinito i objektivno.

15. DUGOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI U ZEMLJI

Društvo je u bilansu stanja na dan 31.12.2009. godine iskazalo dugoročne finansijske plasmane u zemlji u iznosu od 11.232.304 KM (2008.: 8.036.540).

Struktura navedenih plasmana je sljedeća:

Nap. (U KM)	2009.	2008.
Dugoročni krediti		
Dugoročni krediti u zemlji	356.222	402.396
15.1. Ukupno dugoročni krediti (1)	356.222	402.396
Dugoročni depoziti		
Dugoročni depoziti Nova banka I (život)	947.861	897.600
Dugoročni depozit Nova banka II (neživot)	235.552	223.022
Dugoročni depoziti Nova banka III (neživot)	390.342	390.342
Dugoročni depoziti Nova banka IV (neživot)	1.000.000	-
Dugoročni depoziti Procredit Banka I (život)	1.333.016	1.517.350
Dugoročni depoziti Procredit Banka II (neživot)	184.334	-
Dugoročni depoziti Procredit II (život)	1.365.324	1.200.000
Dugoročni depoziti Raiffeisen I (život)	1.597.915	1.491.971
Dugoročni depoziti Raiffeisen I (neživot)	357.915	463.859
Dugoročni depoziti Razvojna banka I (život)	-	570.000
Dugoročni depoziti Razvojna banka I (neživot)	850.000	280.000
Dugoročni depoziti Hypo III (život)	600.000	600.000
Depozit Hypo IV (život)	1.513.823	-
Depozit Unicredit banka (život)	500.000	-
15.2. Ukupno dugoročni depoziti (2)	10.876.082	7.634.144
UKUPNO (1+2)	11.232.304	8.036.540

15.1. Dugoročni krediti

Na ovom računu iskazan je dugoročni kredit odobren preduzeću „RB Nekretnine“ d.o.o., Banja Luka, u ranijem periodu, iskazan sa 31.12.2009. godine u visini od 356 h/KM (2008.: 402 h/KM).

Stanje i promjene u toku 2009. godine daju se u sljedećoj tabeli:

	(u 000 KM)	
	2009.	2008.
a) Prenešeno početno stanje 01.01.	402	445
b) Izvršeni povrati kredita u toku perioda	(46)	(43)
Stanje 31.12.	356	402

Napomene uz finansijske izvještaje

Za obezbjeđenje povrata kredita, uzeta je hipoteka na poslovni prostor koji je vlasništvo korisnika kredita. Aneksom broj 5. zaključenom u toku poslovne 2007. godine, Društvo je sporazumno sa korisnikom dugoročnog kredita – „RB Nekretnine“ d.o.o., Banja Luka, izvršilo reprogramiranje ranije datog kredita. Po reprogramu, a na dan zaključenja pomenutog Aneksa (27.09.2007.godine), rok otplate je 8 godina i 3 mjeseca, uz nepromjenjenu kamatnu stopu od 7 % godišnje.

Kredit se otplaćuje u KM uz valutnu klauzulu vezanu za EUR.

Anuiteti se otplaćuju redovno.

Ocjena je ovlašćenog revizora da su uslovi pod kojima je kredit odobren u skladu sa tržišnim uslovima, te da je obezbjeđenje kredita osigurano na adekvatan način.

Društvo u toku 2009. godine nije imalo finansijskih plasmana u povezana pravna lica (2008.: nije bilo ulaganja).

15.2. Dugoročni depoziti

Jedan dio raspoloživih sredstava Društvo je oročilo na period uglavnom do pet godina.

Uslovi pod kojima su depoziti oročeni su sljedeći:

Red. broj	Naziv banke kod koje su sredstva oročena	Iznos depozita u KM na 31.12.'09.	Poč. iznos depozita u 000 EUR	Datum početka oročenja	Kamatna stopa (godišnja)	(u KM)
						Datum vraćanja oročenog depozita
1.	"Nova banka"-1.depozit	947.861	435	22.12.2005.	5,60%	22.12.2010.
2.	"Nova banka"-2.depozit	235.552	102	22.02.2006.	5,60%	22.02.2011.
3.	"Nova banka"-3.depozit	390.342	179	31.03.2006.	5,60%	31.03.2011.
4.	"Nova banka"-4.depozit	1.000.000	511	05.11.2009.	6,10%	05.11.2014.
5.	"Procredit"- 1.depozit	1.517.350	776	28.12.2006.	6,60%	28.12.2011.
6.	"Procredit"- 2.depozit	1.365.324	614	05.11.2007.	6,20%	05.11.2010.
7.	"Raiffeisen Banka" 1. dep.	1.955.830	1.000	25.04.2006.	6-mj. Euribor +1,75 % g.	12.05.2010.
	"Razvojna banka" 1. dep.	850.000	435	31.1.2008.	5,75%	31.01.2011.
8.	"Hypo Alpe Adria Bank" 3.d.	600.000	307	21.11.2006.	5,75%	21.11.2010.
9.	"Hypo Alpe Adria Bank" 4.d.	1.513.823	767	04.11.2009.	6,05 %	04.11.2014.
10.	„Unicredit banka“ 1.dep.	500.000	256	07.07.2009.	9,25%	07.08.2014.
	UKUPNO	10.876.082	5.382			

Napomena: U prednoj tabeli dati su podaci iz osnovnih ugovora, uzimajući u obzir izmjene koje su izvršene u zaključenim Aneksima.

Sa svakim gore navedenim pravnim licima-bankama zaključeni su Ugovori u kojima su tačnije precizirani uslovi, odnosno prava i obaveze jedne i druge strane. Ovo se posebno odnosi na način obračuna kamate, način pripisa kamate, način utvrđivanja stanja duga u slučaju promjene kursa za domaću valutu, mogućnostima eventualnog korišćenja depozita za vrijeme oročenja ili raskida oročenja novčanog depozita.

Ocjena je Ovlašćenog revizora da su uslovi pod kojima su sredstva plasirana u okviru tržišnih uslova.

16. FINANSIJSKA SREDSTVA RASPOLOŽIVA ZA PRODAJU

Društvo je u bilansu stanja na dan 31.12.2009. godine iskazalo finansijska sredstva raspoloživa za prodaju u iznosu od 10.803.361 KM (2008.: 5.061.999).

Struktura ovih ulaganja data se u sljedećoj tabeli:

Napom. (U KM)	2009.	2008.
<i>Akcije</i>		
Akcije	113.865	113.865
IV akcija	(80.542)	(88.447)
16.1. Ukupno akcije – neto (1)	33.323	25.418
<i>Obveznice</i>		
Obveznice NLB Banka – (život)	2.549.000	809.102
Obveznice NLB Banka – (neživot)	-	1.739.898
IV obveznica NLB Banka – (život)	(277.594)	(101.486)
IV obveznica NLB Banka – (neživot)	-	(218.235)
16.2. Ukupno obveznice NLB Banke – neto	2.271.406	2.229.279
Obveznice stare devizne štednje	4.372.450	2.372.532
IV obveznica stare devizne štednje	(402.220)	(379.605)
<i>Ukupno obv. stare devizne štednje - neto</i>	<i>3.970.230</i>	<i>1.992.927</i>
Obveznice opštine Laktaši	1.170.069	464.375
Obveznica grada Banja Luka	233.333	350.000
Obveznice grada Gradiška	825.000	-
Obveznice opštine Šamac	300.000	-
Obveznice opštine Bijeljina	2.000.000	-
16.3. Ukupno obveznice st. dev. štednje, opštine i gradovi	4.528,402	814.375
Ukupno obveznice - neto (2)	10.770.038	5.036.581
UKUPNO (1+2)	10.803.361	5.061.999

16.1. Jedan dio raspoloživih sredstava Društvo je u toku godine plasiralo u akcije kojima se trguje na organizovanom tržištu hartija od vrijednosti u zemlji. Na dan 31.12.2009. godine Društvo je iskazalo tržišnu vrijednost akcija u iznosu od 33.323 KM (2008.: 25.418 KM)

Hartije od vrijednosti – akcije iskazane su po osnovu kupovine akcija kupljenih na tržištu od sljedećih emitenata i u sledećim veličinama.

AKCIJE	Kupovna vrijednost	Tržišna vrijednost	(u KM)
			Ispravka vrijednosti
Telekom Srpske a.d. Banja Luka	30.750	17.224	13.526
Birač, a.d. Zvornik	6.108	540	5.568
Banjalučka pivara, a.d. Banja Luka	7.040	2.640	4.400
Hidroelektrane na Drini, a.d. Višegrad	18.307	4.068	14.239
Tržnica, a.d. Banja Luka	1.407	649	758
Hidroelektrane na Trebišnjici a.d. Trebinje	22.429	3.670	18.759
Elektro Doboj, a.d. Doboj	2.754	608	2.146
Rafinerija ulja, a.d. Modriča	9.751	949	8.802
Vitaminka, a.d. Banja Luka	1.459	607	852
Elektrokrajina, a.d. Banja Luka	6.927	1.136	5.791
ElektroBijeljina, a.d. Bijeljina	2.815	446	2.369
Željeznice RS, a.d. Doboj	2.711	415	2.296
Elektro-Hercegovina, a.d. Trebinje	1.407	371	1.036
UKUPNO AKCIJE	113.865	33.324	80.541

Akcije su knjižene po cijeni po kojoj su plaćene, dok je stanje 31.12.2009. godine iskazano po tržišnoj vrijednosti, utvrđenoj od strane ovlaštene institucije za promet hartijama od vrijednosti - "Hypo Alpe Adria Bank"- Pododjel za kastodi poslove. Sve akcije su likvidne i imaju svoju vrijednost na tržištu akcija. Sa stanjem na dan 31.12.2009. godine ostvaren je pozitivan efekat, koji je u skladu sa MRS 39 knjižen na revalorizacione rezerve.

Uvidom u tekuću dokumentaciju, akcije su kupovane preko "Hypo Alpe Adria Bank", a.d. Banja Luka-Odjel za poslovanje sa hartijama od vrijednosti "Hypo Broker". Za svaku kupovinu postoji Izvještaj o obavljenim berzanskim transakcijama, gde su navedeni osnovni podaci uključujući količinu, cijenu, plaćenu proviziju i ostale neophodne podatke.

Uvidom u Izvještaje o cjenama akcija na dan 31.12.2009. godine, utvrđeno je da je Društvo pravilno utvrdilo i iskazalo tržišnu vrijednost akcija na navedeni dan.

16.2. Društvo je u toku 2007. godine dio svoga novčanog potencijala plasiralo u obveznice NLB Razvojne banke a.d. Banja Luka emitovane na osnovu rješenja Komisije za HOV Republike Srpske broj: 01-UP-031-1739/07). Ukupna kupovna vrijednost obveznica bila je 2.159.602 KM, odnosno nominalne vrijednosti bila je u visini od 2.549.000 KM.

Uknjižba kupljenih hartija od vrijednosti je izvršena u visini nominalne vrijednosti, a preko ispravke vrijednosti je izvršeno njihovo svođenje na tržišnu vrijednost. Ispravka vrijednosti kod dugoročnih plasmana predstavlja razliku između nominalne vrijednosti obveznica stare devizne štednje i tržišne vrijednosti istih hartija od vrijednosti

Obveznica NLB Razvojne banke date su u pregledu koji slijedi:

Serija	Nominalna vrijednost	Rok dospjeća	Kupovna vrijednost	Tržišna		Razlika
				vrijedn. na 31.12.2009	vrijedn. na 31.12.2008	
2010	2.549.000	04.06.2010.	2.159.602	2.271.406	2.229.279	42.127
	2.549.000	-	2.159.602	2.271.406	2.229.279	42.127

16.3. Obveznice stare devizne štednje su kupovane po osnovu Zakona Vlade RS radi izmirenja stare devizne štednje. Ukupna nominalna vrijednost kupljenih obveznica iznosi 4.154.955 KM. Rok dospijeca obveznice je 18.02.2013. godine. Kamatna stopa je 2,5% na godišnjem nivou i računa se na ostatak glavnice uz primjenu linearnog obračuna kamate. U 2009. godini desila su se 2 otkupa ovih obveznica i to 3.3.2009 i 31.8.2009. godine. Otkupljeno je po 10% od ukupnog broja obveznica u oba slučaj i to 3.3.2009. otkupljeno je 289.063,60 komada i 31.8.2009. 461.804,60 komada obveznica. Društvo je po osnovu ovih otkupa priznalo prihod u iznosu od 79.931,06 KM. Također, Društvo je u toku 2009. godine kupilo 1.782.423 KM nominalne vrijednosti obveznica stare devizne štednje. Fer vrijednost ovih obveznica na dan 31.12.2009. iznosi 3.781.009 KM a njihova ispravka iznosi 373.946 KM.

Obveznice opštine Laktaši na dan 31.12.2009. godine iznose 1.170.069 KM nominalne vrijednosti. Ukupne nabavke u toku 2009. godine iznose 928.750 KM obveznica nominalne vrijednosti. Također, 02.07.2009. izvršena je isplata drugog kupona ovih obveznica u iznosu od 109.948 KM i isplata dva kupna 25.12.2009. u iznosu od 113.109 KM.

Društvo je u toku 2008. godine izvršilo kupovinu obveznica grada Banja Luke. Na dan 31.12.2009. godine nominalna vrijednost ovih obveznica od 350.000 KM smanjena je na iznos 233.333 KM, jer je izvršena naplata glavnice ukupnom iznosu od 116.667 KM.

Društvo je 18.09.2009. godine izvršilo kupovinu obveznice opštine Šamac. Obveznice su kupljene po upisu u iznosu od 300.000 KM. Isplata glavnice i kamate će se izvršiti pet dana od dana dospijeca, a najdalje u roku od 15 dana od dana dospijeca anuiteta. Dospjeće kamate dešava se svakih 6 mjeseci počev od 10.03.2010, dok glavnica dospjeva 10.03.2010. godine. Obveznice će nositi godišnju nepromjenjenu kamatnu stopu od 5,9 %.

Društvo je 25.11.2009. godine izvršilo kupovinu obveznica opštine Bijeljina. Obveznice su kupljene po upisu za 2.000.000 KM. Isplata glavnice i kamate će se izvršiti pet dana od dana dospijeca, a najdalje u roku od 15 dana od dana dospijeca anuiteta. Dospjeće kamate i glavnice se dešava svakih 6 mjeseci počev od 10.02.2010. godine. Obveznice će nositi godišnju nepromjenjenu kamatnu stopu od 6,75 %.

Društvo je 03.03.2009. godine izvršilo kupovinu obveznica opštine Gradiška. Obveznice su kupljene po upisu u iznosu 900.000 KM. Isplate glavnice i kamate će se izvršiti najkasnije u roku od 15 dana od dana dospijeca anuiteta. Anuiteti dospijevaju svakih 6 mjeseci počev od 01.06.2009. godine. Obveznice će nositi godišnju nepromjenjenu kamatnu stopu od 6 %.

Ocjena je ovlašćenog revizora da su ostvareni uslovi pod kojima su plasirana finansijska sredstva povoljni. Ulaganjem u obveznice Društvo nastoji da obezbjedi sigurnost plasmana i očuvanje sredstava Društva, s obzirom da je postignuta usklađenost plasmana sa uslovima na tržištu i uslovima sadržaja osiguranja života.

17. POTRAŽIVANJA PO OSNOVU PREMIJE, UČEŠĆA U NAKNADI ŠTETA I OSTALI KUPCI

Struktura ove pozicije iz bilansa uspjeha na dan 31.12.2009. godine daje se u sljedećoj tabeli:

(U KM)	2009.	2008.
Potraživanje po osnovu premija životnih osiguranja	343.526	245.025
Potraživanje po osnovu premija osiguranja - imovina	2.286	5
	345.812	245.030

Evidentiranje potraživanja od kupaca izvršeno je na osnovu pravilno primjenjenih računovodstvenih politika Društva. Sve promjene u toku godine uredno su evidentirane na osnovu vjerodostojne dokumentacije.

Napomene uz finansijske izvještaje

Komisija za popis potraživanja je po izvršenom popisu podnela Izvještaj popisnoj komisiji, koji je usvojen Odlukom Upravnog odbora br. U-03/2010 od 15.02.2010. godine. Po datom Izvještaju, nisu utvrđene razlike između knjigovodstvenog i stvarnog stanja.

Sa stanjem 31.12.2009. godine Društvo je iskazalo potraživanje u visini od 346 h/KM (31.12.2008.: 245 h/KM)

Potraživanje u visini od 346 h/KM može se po visini iskazanog potraživanja podjeliti u sljedeće grupe:

	2009.		2008.	
	Broj polisa	Iznos	Broj polisa	Iznos
Potraživanja od 2.000 do 4.000 KM	19	43	12	28
Potraživanja od 1.000 do 2.000 KM	79	96	45	53
Potraživanja manja od 999 KM	1.737	207	1.920	164
Ukupno:	1.835	346	1.977	245

Polise osiguranja života sačinjavaju se - izdaju kompjuterski, te su u cjelini uvijek u stanju iskorišćenja bez zaliha. Premija se plaća, ovisno od dogovora sa osiguravačem mjesečno, tromjesečno, polugodišnje ili godišnje.

Usaglašenost se postiže ažurnim plaćanjem uplate premije i redovnim opomenam uslučaju prekoračenja roka, te neblagovremena uplata po dostavljenim opomenama uslovljava prekid osiguranja, što znači da se ročnost obezbjeđuje iz same ponude, odnosno po rokovima iz ponude.

Specifičnosti i uslovi kod osiguranja života, u djelu dužničko – povjerilačkih odnosa su takvi da postoji ujednačenost visine premije i osigurane sume, te su potraživanja po osiguranicima izjednačena, odnosno u zavisnosti su od dužine trajanja osiguranja.

Nenaplaćena premija proističe od premije za posljednji kvartal 2009. godine, i nije vršena ispravka ovih potraživanja jer je većim dijelom naplaćena početkom tekuće 2010. godine.

Najveći dužnici iskazani su po sljedećim polisama osiguranja i visinom potraživanja:

Broj polise	Iznos potraživanja
11013164 PO	3
11012424 PO	3
11012460 PO	2
11012453 PO	2
11012461 PO	2
11012513 PO	2
11013024 PO	2
11013025 PO	2
11012905 PO	2
11013264 PO	2
11012635 PO	2
11012562 PO	2
11013276 PO	2
11010275 PO	2
11013126 PO	2
11012615 PO	2
11013088 PO	2
11010047 PO	2
11013074 PO	2

S obzirom na Opšte uslove osiguranja života, kao i na odredbu člana 945. Zakona o obligacionim odnosima, Društvo nema spornih potraživanja, niti vrši ispravku istih.

18. DRUGA POTRAŽIVANJA

Struktura drugih kratkoročnih potraživanja daje se u sljedećoj tabeli:

(U KM)	2009.	2008.
Potraživanja po osnovu preplaćenih poreza	-	36.426
Ostala potraživanja – prijenos portfelja	-	779
Ostala potraživanja za date avanse	148	1.945
Ostala potraživanja-povezana lica	-	1.338
Potraživanja na ime zakupa	-	100
UKUPNIO	148	40.588

19. KRATKOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI U ZEMLJI

Kratkoročni finansijski plasmani predstavljaju oročena sredstva sa rokom dospjeća do jedne godine.

Za ove plasmane angažovana su slobodna sredstva početnog fonda sigurnosti i matematičke rezerve osiguranja života.

Stanje kratkoročnih plasmana na dan 31.12.2009.godine daje se u sljedećoj tabeli:

Red. broj	Naziv banke	(u 000 KM)	
		Iznos depozita	Iznos depozita
		2009.	2008.
1.	"Hypo Alpe Adria Bank" Banja Luka – I depozit	-	2.571
2.	"Hypo Alpe Adria Bank" Banja Luka- II depozit	-	2.218
	Ukupno:	-	4.789

Prvi depozit kod "Hypo Alpe Adria Bank" plasiran je po Aneksu br.VIII od 29.05.2007. godine Ugovora o nenamjenski oročenom depozitu broj 01-4-8314. Sredstva se plasiraju u skladu sa osnovnim Ugovorom, s tim da se Aneksima mijenja iznos i period oročenja, koji se uglavnom kreće od 6 do 12 mjeseci.

Sredstva se plasiraju po kamatnoj stopi od 6,5 % fiksno na godišnjem nivou, a u skladu sa Odlukom Banke o kamatnim stopama. Kamata se obračunava mjesečno, primjenom konformne metode.

Drugim Ugovorom sa "Hypo Alpe Adria Bank" sredstva su plasirana po Aneksu XII od 04.10.2007. godine uz osnovni Ugovor o nenamjenski oročenom depozitu broj 01-3-16160. Sredstva u visini od 2.083 h/KM deponovana su na rok od godinu dana, uz kamatnu stopu od 6,5 % fiksno na godišnjem nivou. Kamata se obračunava mjesečno, primjenom konformne metode i mjesečno se pripisuje iznosu depozita, odnosno isplaćuje se po dospjeću na račun deponenta.

U toku 2009. godine gore pomenutim kratkoročnim depozitima istekli su ugovoreni rokovi oročenja.

20. GOTOVINA NA RAČUNIMA I U BLAGAJNI

Društvo je sa stanjem 31.12.2009. godine iskazalo gotovinu u iznosu od 2.362.907 KM (31.12.2008.: 1.492.368 KM).

Sva novčana sredstva u KM i deviznim računima, kao i stanje u blagajni uredno su popisana i usaglašena od strane Komisije za popis sredstava, potraživanja i obaveza na dan 31.12.2008. godine, čiji Izvještaj je prihvaćen i usvojen Odlukom Upravnog odbora br. U-03/2010 od 15.02.2010. godine.

Pregled stanja gotovine na pojedinim računima i u blagajni dat je u sljedećoj tabeli:

R.b.	Naziv banke	(u 000 KM)			
		(EUR- u apsolutnoim iznosima)			
		2009.		2008.	
		KM	EUR	KM	EUR
1.	Razvojna banka a.d., B. Luka - KM	129	-	63	-
2.	Raiffeisen Bank d.d., B. Luka - KM	12	-	7	-
3.	Nova banka, Banja Luka - KM	30	-	10	-
4.	Hypo-Alpe-Adria Bank a.d., B.Luka - KM	344	-	150	-
5.	UniCredit banka a.d., B.Luka - KM	41	-	8	-
6.	Procredit banka a.d., B. Luka - KM	9	-	4	-
7.	Hypo-Alpe-Adria Bank a.d., BL–kastodi rn	109	-	27	-
8.	Hypo-Alpe-Adria Bank a.d., BL -avista	1.660		1.202	-
9.	Hypo-Alpe-Adria Bank a.d., BL – imovinska osiguranja	14	-	3	-
10.	Blagajna (u 000 KM)	-	-	1	-
11.	Ravojna banka - devizni račun	-	66	-	152
12.	Procredit banka - devizni račun	15	7.715	17	8.534
13.	Raiffeisen banka - devizni račun	-	224	-	-
14.	Ukupno:	2.363	8.005	1.492	8.686

Napominjemo da su isplate iz blagajne vršene samo po osnovu sitnih računa i putnih troškova, a u skladu sa Zakonom i propisima o blagajničkom poslovanju.

21. AKTIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA

Struktura aktivnih vremenskih razgraničenja u visini od 443 h/KM, a sa stanjem na dan 31.12.2009. godine, data je u sljedećoj tabeli:

Napom.	(u 000 KM)	
	2009.	2008.
21.1. Prenosna premija-udio reosiguravača	164	155
22.2. Rezerve za štete-udio reosiguravača	57	34
22.3. Razgraničenje kamate i zakupnine - obračunate, a nenaplaćene	211	200
22.4. Razgraničena potraživanja za nefakturisani prihod	9	-
22.5. Ostala AVR	2	4
Ukupno:	443	393

21.1. Prenosna premija-udeo reosiguravača po vrstama osiguranja daje se u sljedećoj tabeli:

	(u 000KM)	
	2009.	2008.
a) Ekscedentni obračun – mješovita i dopunska osiguranja života	2	1
b) Kvotni obračun-mešovita osiguranja -životu	96	53
c) Kvotni obračun-dopunska osiguranja uz osiguranje života	64	33
d) Kvotni obračun-osiguranje nezgode	2	68
Ukupno:	164	155

21.2. Rezerve za štete-udeo reosiguravača iskazane su u visini od 57 h/KM (2008.:34 h/KM), kako je to potvrđeno u obračunu aktuara za period 01.01.do 31.12.2009. godine.

21.3. Razgraničenje kamata odnosi se na obračunate a nenaplaćene kamate na date depozite i plasmane.

21.4. Razgraničena potraživanja za nefakturisani prihod predstavljaju nenaplaćenu refundacija naknade za porodiljsko bolovanje za jednog uposlenika Društva.

21.5. Ostala AVR u visini od 2 h/KM odnose se na razgraničene troškove za udeo reosiguravača - neživot

22. KAPITAL

Struktura kapitala Društva na dan 31.12.2009. godine je sljedeća:

	(u 000KM)	
	2009.	2008.
22.1. Akcijski kapital	6.070	6.070
22.2. Revalorizacione rezerve	(21)	(85)
22.3. Rezerve iz dobitka	251	218
22.4. Neraspoređeni dobitak ranijih godina	654	338
Neraspoređeni dobitak tekuće godine	988	653
Ukupno:	7.942	7.194

Stanje i promjene na kapitalu ostvarene u toku 2009. godini date su u sljedećoj tabeli:

Napomene uz finansijske izvještaje

(u 000 KM)

Red. broj	O P I S	Osnovni akcijski kapital	Revalorizacije rezerve	Rezerve iz dobitka	Neraspoređani dobitak		UKUPNO
					Tekuće godine	Ranijih godina	
1	2	3	4	5	6	7	8
1.	Stanje 31.12.2008.g.	6.070	(85)	218	653	338	7.194
2.	Prenos na neraspoređenu dobit	-	-	-	(653)	653	-
3.	Izdvajanje u zakonske rezerve	-	-	33	-	(33)	-
4.	Povećanje kapitala iz nerasp.dobitka iz ranijih g.	-	-	-	-	(304)	(304)
5.	Vrednovanje HOV na dan 31.12.2009. god.	-	64	-	-	-	64
6.	Ostvareni rezultat 31.12.2009. godine	-	-	-	988	-	988
7.	Stanje 31.12.2009.g.	6.070	(21)	251	988	654	7.942

22.1. Akcijski kapital

U toku 2008. godine došlo je na osnovu Odluke osnivača br O-1/2008 od 28.02.2008.g. i Odluke Skupštine društva br S-11/2008 od 13.03.2008. godine do povećanja akcijskog kapitala za iznos od 521.000 KM.

Na Skupštini Društva koja je održana 13.03.2008. godine donesena je odluka broj S-11/2008 o šestoj emisiji akcija iz dijela neraspoređene dobiti u visini od 521.000 KM čime je ovo Društvo povećalo svoj kapital u navedenoj visini. Emitovano je 521 običnih akcija klase "A", nominalne vrijednosti 1.000 KM.

Ova promjena upisana je po Rješenju Komisije za hartije od vrijednosti RS dana 18.04.2008. godine pod brojem 01-UP-031-1618/08.

Statusna promjena registrovana je u Osnovnom sudu u Banja Luci dana 09.07.2008.g. na osnovu Rješenja 071-0-Reg-08 000932 – registarski uložak 4-2-00, tako da upisani i uplaćeni akcijski kapital iznosi 6.070.000 KM

Osnovni kapital raspoređen je temeljem Odluke Skupštine društva S-12/2008 od 13.03.2007. na poslove životnog osiguranja (3.000.000 KM) i poslove neživotnog osiguranja (3.070.000 KM).

Prema članu 49. Zakona o društvima za osiguranje (Sl. Glasnik RS broj: 17/2005), predviđeno je da minimalni osnivački kapital društva za osiguranje ne može biti manji od:

	(u KM)
- Za osiguranje od posljedice nesrećnog slučaja	2.000.000
- Za obavljanje životnog osiguranja	3.000.000
Ukupno:	5.000.000

Sa stanjem na dan 31. decembra 2009. godine, Društvo ispunjava kriterijume propisane gore pomenutim Zakonom, s obzirom da raspolaže visinom akcijskog kapitala od 6.070 hiljada KM.

Vlasnička struktura akcijskog kapitala je sljedeća:

	2009.		2008.	
	Iznos	%	Iznos	%
Grazer Wechselseitige Versicherung AG, Graz, Austria	6.070.000	100	6.070.000	100
	6.070.000	100	6.070.000	100

22.2. Revalorizacione rezerve

Revalorizacione rezerve formirane su po osnovu vrednovanja hartija od vrijednosti-obveznica i akcija po tržišnoj vrijednosti na dan 31.12.2009. godine.

Akcije i obveznice koje se kotiraju se na berzi, odnosno čiju je fer vrijednost moguće pouzdano utvrditi, iskazuju se po fer tržišnoj vrijednosti, a promjene fer vrijednosti se iskazuju se u okviru revalorizacionih rezervi.

Smanjenje revalorizacionih rezervi posljedica je vrednovanja obveznica i akcija po fer vrijednosti, a čiji se efekti promjena poštene vrijednosti u skladu sa MRS, iskazuju u okviru revalorizacionih rezervi u skladu sa MRS – 39.

22.3. Zakonske rezerve

Skupština Društva na sjednici održanoj 19.03.2009. godine, a na prijedlog Upravnog odbora, donijela je Odluku broj S-09/2009 da se dio ukupne dobiti po godišnjem obračunu za 2008. godinu, u iznosu od 33 h/KM (2008.: 18 h/KM) raspodijeli u zakonske rezerve sigurnosti, što je Društvo i sprovelo u svojim poslovnim knjigama, tako da rezerve sigurnosti na dan 31.12.2008. godine iznose 251 h/KM (2008.:218 h/KM).

22.4. Neraspoređeni dobitak iz ranijih godina

Po Odluci Skupštine br. S-08/2009 od 19.03.2008. godine, dio ukupne dobiti po godišnjem obračunu za 2008. godinu u iznosu od 653 h/KM (2008.: 337 h/KM) prenosi se u sljedeću godinu kao neraspoređena dobit.

Garantni fond

Društvo ispunava uslove o visini garantnog fonda, propisane članom 53. Zakona o društvima za osiguranje (Sl. Glasnik RS broj 17/2005) i ne smije biti manji od iznosa propisanog minimuma osnivačkog kapitala.

Naime, prema čl. 53. Zakona garantni fond mora predstavljati 1/3 margine solventnosti, što znači da Društvo ispunjava date uslove.

U skladu sa čl. 53. stav 2. odnosno 5 utvrđuje se visina potrebnog garantnog fonda za poslovanje ako Društvo obavlja i pokriva više vrsta ili rizika. U tom slučaju uzima se ona vrsta osiguranja za koje je potreban najviši iznos garantnog fonda.

Visina garantnog fonda utvrđuje se u sljedećem iznosu:

	(u 000 KM)	
	2009.	2008.
Akcijski kapital	6.070	6.070
Rezerve iz dobitka (zakonske)	251	218
Neraspoređeni dobitak iz ranijih godina	654	338
Ukupno:	6.975	6.626

Margina solventnosti

Visina margine solventnosti propisana čl. 52. Zakona o društvima za osiguranje (Sl. Glasnik RS broj 17/2005.) daje se u sljedećoj veličini:

		<u>(u 000KM)</u>	
1. Ukupna aktiva Društva na dan 31.12.2009. godine		25.476	20.338
2. Ukupna aktivna vremenska razgraničenja 31.12.2009.god.	(-)	(443)	(393)
3. Ukupne obaveze na dan 31.12.2009.	(-)	(644)	(697)
4. Matematička rezerva na dan 31.12.2009.	(-)	(15.741)	(11.567)
5. Prenosna premija i rezervisane štete 31.12.2009.	(-)	(573)	(446)
Ukupno (red.br.1-2-3-4-5)		8.085	7.235

Prema Pravilniku o elementima i kontroli margine solventnosti društava za osiguranje (Sl.glasnik RS broj 116/06.), a prema obračunu aktuara ista je obračunata u sljedećim veličinama:

<u>Margina solventnosti (životna osiguranja)</u>		<u>Margina solventnosti (neživotna osiguranja)</u>	
	<u>(u 000 KM)</u>		<u>(u 000 KM)</u>
– I rezultat	626	– I premijski metod	80
– II rezultat	186	– II metod šteta	36

23. DUGOROČNA REZERVISANJA

Dugoročne rezervisanja iskazana su po osnovu rezervisanja za matematičke rezerve osiguranja života u iznosu od 13.255 h/KM (31.12. 2008.: 9.292 h/KM.).

S obzirom da se prenosne premije osnovnih životnih osiguranja i dopunskih osiguranja uz životna osiguranja za koja se obračunava matematička rezerva uključuju se u matematičku rezervu, to se u prednjem iznosu od 13.255 hilj.KM sadrže sljedeće pozicije:

	<u>(u 000 KM)</u>	
	<u>2009.</u>	<u>2008.</u>
Matematička rezerva životnog osiguranja	12.293	8.626
Rezerva za učešće u dobiti	954	666
Rezervisanja za sudake sporove	8	-
Ukupno:	13.255	9.292

Matematička rezerva osiguranja života je tehnička rezerva Društva namjenjena izmirenju budućih obaveza po osnovu životnog osiguranja.

Matematička rezerva u ukupnom iznosu od 12.293 h/KM (2008.: 8.626 h/KM) odnosi se na:

	<u>(u 000 KM)</u>	
	<u>2009.</u>	<u>2008.</u>
Aktivna osiguranja	11.094	7.654
Redukovana osiguranja	1.199	972
Ukupno:	12.293	8.626

Matematička rezerva osiguranja života obračunata je primjenom načela i principa aktuarske matematike osiguranja života, a prema unaprijed utvrđenim matematičko – tehničkim osnovama osiguranja života i Pravilnikom o formiranju i načinu obračuna matematičke rezerve osiguranja života.

Obračun matematičke rezerve osiguranja života izvršen je:

Napomene uz finansijske izvještaje

- a) Za aktivna osiguranja života primjenom bruto Cilenrove prospektivne metode,
b) Za redukovana (kapitalizirana) osiguranja, odnosno za osiguranja koja su oslobođena plaćanja premije, primjenom neto prospektivne metode.

24. KRATKOROČNE OBAVEZE

Struktura kratkoročnih obaveza na 31.12.2009. godine je sljedeća:

Napom.	2009.	2008.
24.1. Obaveze za premiju i specifične obaveze (život i neživot)	169.387	190.397
24.2. Obaveze po osnovu zarada i naknada zarada	14.808	13.584
24.3. Druge obaveze iz poslovanja	416.101	410.413
24.4. Obaveze za porez na dobit	35.060	73.080
24.5. Obaveze za poreze, doprinose, i druge sl. obaveze	8.607	9.798
UKUPNO	643.963	697.272

- 24.1.** Ova pozicija uključuje obavezu za provizije prema agencijama i honorarcima u iznosu od 98.944 KM (2008.: 124.775 KM). S tim u vezi sačinjeni su Ugovori sa kojim se zaključuje posredovanje u poslovima osiguranja sa agencijama koje su registrovane za obavljanje poslova pružanja usluga osiguranja. Podaci o Agencijama koje su registrovane za poslove posredovanja u osiguranju obrazložene su u Napomeni 1.4.

Isto tako uključene su i obaveze prema reosiguravaču od 70.443 KM (2008.: 66.662 KM) iskazane su na osnovu Ugovora o reosiguranju zaključenog krajem 2002. godine sa reosiguravajućim društvom "Bosna RE".

Uvidom u dokumentaciju i evidenciju, kao i u sadržaj Izvještaja aktuaru, utvrđuje se da je obračun učešća reosiguravača u premiji osiguranja izvršen u djelu rizika iznad samopridržaja Društva, a po polugodišnjim obračunima.

- 24.2.** U iznos ove obaveze uključene su obaveze za neto plate od 8.831 KM (2008.: 7.841 KM), ostale neto naknade od 1.158 KM (2008.: 940 KM), porez na zarade od 712 KM (2008.: 663 KM), doprinose na zarade od 4.003 KM (2008.: 4.140 KM) i poreze i doprinose po ugovorima o djelu od 104 KM.

- 24.3.** Druge obaveze iz poslovanja mogu se prikazati kako slijedi :

(u KM)	2009.	2008.
Primljeni avansi po osnovu premija (život i neživot)	403.137	403.881
Obaveze prema povezanim pravnim licima GRAWE Graz (Napomena 25)	3.714	-
Dobavljači	2.094	1.206
Naknada za nadzor	5.696	4.619
	1.460	707
UKUPNO	416.101	410.413

Napomene uz finansijske izvještaje

Primljeni avansi iskazani su po osnovu unaprijed plaćenih premija osiguranja koje dospevaju naredne godine. Na ovom računu knjiže se uplate koje stižu na osnovu ponude osiguranja, odnosno stoje na ovom računu u periodu od uplate do izdavanja polise osiguranja. Naime, na osnovu liste iz AOP sistema, daje se pregled ukupno fakturisane premije, a razliku preko iste, čine uplate, koje se prenose na obaveze do momenta izdavanja polise osiguranja.

24.4. Društvo je u skladu sa Zakonom o porezu na dobit utvrdilo u poreznom bilansu za poslovnu 2009. godinu iznos obaveze poreza na dobit u iznosu od 35.060 KM (2008.: 73.080 KM) - (Napomena 14.).

24.5. U iznos ovih obaveza uključeni su doprinosi za šume od 3.373 KM (2008.: 2.413 KM), protivpožarnu zaštitu od 1.654 KM (2008.: 1.458 KM), protivgradnu zaštitu od 2.887 KM (2008.: 4.264 KM) i ostale slične obaveze (prevoz zaposlenika, PDV i sl.) od 693 KM (2008.: 1.663 KM).

25. KRATKOROČNA REZERVISANJA

Struktura kratkoročnih rezervisanja na 31.12.2009. godine je sljedeća:

Napom.	(u KM)	2009.	2008.
25.1.	Rezervisanja za prenosne premije – životno osiguranje	2.494.493	2.274.511
	Rezervisanje za prenosne premije – dodatno životno osiguranje	355.024	326.422
	Rezervisanja za prenosne premije – neživotno osiguranje	7.731	3.420
	Ukupno prenosna premija	2.857.248	2.604.353
25.2.	Rezervisanja za prijavljene štete – životno osiguranje	16.507	8.474
	Rezervisanja za prijavljene štete – dodatno životno osiguranje	133.480	80.180
	Rezervisanja za neprijavljene štete – dodatno životno osiguranje	49.807	27.131
	Rezervisanja za štete – neživotno osiguranje	2.237	-
	Ukupno rezervisanja za štete	202.031	115.785
	UKUPNO	3.059.279	2.720.138

25.1. Rezervisanja za prenosne premije (život i neživot)

Rezervisanje za prenosnu premiju izvršeno je u skladu sa Pravilnikom o formiranju i načinu obračunavanja i visini prenosne premije donijetim i usvojenim od strane Upravnog odbora dana 20.02.2007. godine.

Kod osiguranja života prenosna premija je obračunata u skladu sa Tarifom premija osiguranja života, a prenosna premija kod osiguranja dopunske nezgode uz osiguranje života obračunata je metodom „pro rata temporis“.

Po obračunu aktuara utvrđena je ukupna visina prenosne premije na 31.12.2009. godine u iznosu od 2.857.248 KM, a što čini 36,08 % od bruto premije.

Kod životnog osiguranja prenosna premija je obračunata u skladu sa Tarifom premija osiguranja života i iznosi 2.494.493 KM, odnosno 34,56 % od bruto premije.

Prenosna premija je kod dopunskog osiguranja uz osiguranje života obračunata metodom "pro rata temporis" i iznosi 355.024 KM, a što čini 51,82 % od bruto premije za dopunsko osiguranje uz osiguranje života.

Po osnovu neživotnog osiguranja metodom "pro rata temporis" prenosna premija je obračunata u iznosu od 7.731 KM , što čini 42,70 % od bruto premije

25.2. Rezervisane štete

Po obračunu aktuaru, uz primjenu Pravilnika o formiranju i načinu obračunavanja rezervacija za štete, donijetim i usvojenim od strane Upravnog odbora dana 20.02.2007. godine i usaglašen sa Pravilnikom o tehničkim rezervama, koji je usvojio Upravni odbor Agencije za osiguranja Republike Srpske 29.09.2006. godine, rezervisane štete na dan 31.12.2009. godine, iznose 202.031 KM (2008.: 115.785 KM).

Rezervacija prijavljenih a nelikvidiranih šteta kod dopunskih osiguranja uz osiguranje života izvršena je pojedinačnom procjenom svake od 63 štete i iznosi 133.481 KM, a kod osiguranja života rezervisane su 3 štete u iznosu od 16.507 KM.

Kod poslova neživotnog osiguranja rezervisane su 4 štete u iznosu od 2.238 KM.

Prijavljene a nelikvidirane štete učestvuju u bruto premiji kod dopunskog osiguranja uz osiguranje života sa 19,48%, kod životnog osiguranja 0,23%, kod neživotnog osiguranja 12,36%, dok na nivou svih poslova osiguranja iste učestvuju sa 1,92%.

Rezervacija za nastale neprijavljene štete kod dopunskog osiguranja uz osiguranje života obračunata je u iznosu od 49.807 KM.

Procentualno učešće rezervacije za nastale a neprijavljene štete u premiji osiguranja kod dopunskog osiguranja uz osiguranje života je 7,27%.

Razlika između visine početnih rezervisanih šteta i visine šteta na kraju obračunskog perioda knjižena je na teret troškova.

Po ocjeni ovlašćenog aktuaru, a upoređujući prosječno likvidirane i prosječno rezervisane štete, njihovu strukturu i osnov, zaključak je da je rezervacija sa 31.12.2009. godine realna.

Šteta u sporu nema, a stepen ažurnosti u isplati likvidiranih šteta je dobar.

26. DRUGA PASIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA

Struktura pasivnih vremenskih razgraničenja na dan 31.12.2009. godine je sljedeća:

Napom. (u KM)	2009.	2008.
26.1. Rezervisani udio u dobiti	496.564	361.394
26.2. Obračunati, a nefakturisani troškovi provizije	55.454	61.007
26.3. Razgraničeni ostali troškovi	24.219	-
UKUPNO	576.237	433.717

Napomene uz finansijske izvještaje

- 26.1.** Društvo je takođe izvršilo i rezervaciju učešća osiguranika u dobiti koje iznosi 496.564 KM (2008.: 361.394 KM) kako je to potvrđeno od strane ovlaštenog aktuara.

Rezervisano učešće u dobiti podrazumeva rezervu za dobit koja se pripisuje pojedinim polisama u skladu sa poslovnim planovima pojedinih tarifa osiguranja života.

- 26.2.** Najveći dio ostalih pasivnih vremenskih razgraničenja u visini od 55.454 KM (2008.: 61.007 KM) iskazan je iz osnova provizije kao razlike između visine obračunatih i naplaćenih provizija. Sa obračunatom provizijom terete se rashodi u cjelini, uz odobrenje agencijama – zastupnicima samo za naplaćenu proviziju, dok se razlika evidentira na pasivnim vremenskim razgraničenjima.

- 26.3.** Razgraničeni ostali troškovi u iznosu od 24.219 KM odnose se na troškove aktuara od 2.125 KM, eksterne revizije od 9.360 KM i nagradnu proviziju zastupniku „Safe Invest“ d.o.o. Banja Luka po Ugovoru br. SP 1/2009 od 31.12.2008. godine od 12.733 KM.

25. TRANSAKCIJE S POVEZANIM STRANKAMA

Transakcije sa povezanim strankama se sastoje od:

(U hiljadama KM)	2009.	2008.
<i>Potraživanja</i>		
GRAWE Graz (prenos potraži. za mat. rez. i učešće u dobiti)	-	1
GRAWE Beograd (prenos portfolia)-ostala potraživanja	-	1
<i>Ukupno potraživanja (1)</i>	-	2
<i>Obaveze</i>		
GRAWE Graz (konsultantske usluge i seminar za zaposlene) – Napom.24.3.	4	-
<i>Ukupno obaveze (2)</i>	4	-
Ukupno – neto (1-2)	(4)	2

26. SUDSKI PROCESI

26.1. Koje je pokrenulo Društvo

Na dan 31. decembar 2009. godine Društvo nije vodilo nijedan sudski postupak protiv svojih dužnika.

26.2. Koji se vode protiv Društva

Na dan 31. decembar 2009. godine protiv Društva se vodi 1 sudski postupak od strane osiguranika – tužitelja Radetić Stane iz Bijeljine u približnom iznosu od 8 h/KM, a odnosi se na naknadu štete tužiocu po osnovu navodnog neizdavanje police životnog osiguranja od strane Društva. Društvo je izvršilo rezervisanje po predmetnom sporu na teret funkcionalnih rashoda (Vidi Napomenu 5.2.).

27. DOGAĐAJI NAKON DATUMA BILANSA STANJA

Društvo je u toku januara 2010. godine kupilo obveznice stare devizne štednje kako slijedi:

- 27.519 komada klase A, ukupne nominalne vrijednosti od 19.263 KM sa rokom dospeljeća 28.02.2013. godine, kupovna vrijednost ovih obveznica je 17.530 KM (plus troškovi kamata i brokerske provizije),
- 162.523 komada klase B, ukupne nominalne vrijednosti od 162.523 KM sa rokom dospeljeća 28.08.2014. godine, kupovna vrijednost ovih obveznica je 140.766 KM (plus troškovi kamata i brokerske provizije),